

KUUROJEN LEHTI

N:o 6
1975

Tidskrift för döva

MALMINHARJUN JUHANNUS

20-22. 6. 1975

Juhannuspaketti, johon sisältyy telttapaikka, ruokailu, kahvit, sauna ja pääsyliput em. päivinä maksaa vain 60,—. Majoituksesta eri maksu.

- 20.6. klo 10 Saapuminen. Merkityt telttapaikat luovutetaan saapumisjärjestyksessä. ensiksi ehtineille parhaat paikat.
- » 14 sauna käytettävissä
 - » 17 ruokailu
 - » 20 juhannusyön juoksu sarjoissa: miehet 5 km, pojat 18—15 v. 3 km, 14—10 v. 2 km, naiset 2 km, tytöt 14—10 v. 1 km
 - » 21 Ohjelmallinen tilaisuus Juhannustanssit

- 21.6. klo 12 Juhannuspäivän jumalanpalvelus Lentopallisarja nuorille Malminharjun soutu, miesten ja naisten sarjat Iltatanssit
- 22.6. Ei ohjelmaa. Rentoutumista. Uintia. Seurustelua
- TERVETULOA MALMINHARJULLE

Kuurojen Liiton Nuoriso-osasto

Kansikuva:

TULEEKO KESÄ TAAS MEILLEKIN MALMINHARJULLA

(Kuurojen vanhempien kuulevien lasten leirin osanottajia v. 1974)

T U L E E

Leiri kuurojen vanhempien kuuleville lapsille Malminharjussa 4.-9.7. 1975

Ikäraja 7—15 vuotta. Leiri on maksuton.

Ilmoittautumiset 17.6.75 mennessä os:

Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10
00170 Helsinki 17

Puheterapia- ja asioimiskirjoituskurssi Malminharjussa 1.-7.8. 1975

Ikäraja 15—50 vuotta. Kurssi on maksuton. Kurssilla annetaan ohjausta ääntämisessä, huulioluvussa yms., sekä asioimiskirjoituksessa. Opetus tapahtuu sekä ryhmässä että yksilökohtaisesti.

Ilmoittautumiset 1.7.75 mennessä os:

Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10
00170 Helsinki 17

KESÄLOMALISTA

Toimisto

Liisa Kauppinen 23.6.—5.7., 7.8.—20.8.
Aira Roiha 4—30.8.
Väinö Nieminen 28.7.—23.8.
Eeva Rantalainen 23.6.—17.7.
Anneli Jussila 9—14.6.

Muut

Esko Sänkiniemi 15.7.—10.8.
Päivi Pietilä 19.5.—14.6.
Olavi Pesonen 9.6.—20.6. loppuosa elokuussa.

80 vuosikerta 1975

N:o 6

Toimitus

Expedition

Lokero 62
13101 Hämeenlinna 10
Puh. 24 289.

Julkaisija

Utgivare

Kuurojen Liitto r.y. —
Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja

Huvudredaktör

Runo Savisaari, Riistapolku 1,
C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteeri

Red.sekr.

Jarmo Narmala, Lokero 62
Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja

Svenskspr. red.

Rea Stadius
Kauppalaantie 9 Helsinki 32

Toimituskunta

Redaktionskommitté

Aura Ahlbäck, Liisa Kauppinen
ja Raija Nieminen.

Tilaushinta

1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 24,—, ulkomaille 30,—.
Tilattavissa postitoimistoista.

Ilmoitushinnat:

1/1 siv. 500,—; 1/2 siv. 300,—;
1/4 siv. 175,—; 1/8 siv. 100,—.
Kuolinilmoitukset ja järjestöilmoitukset muualla kuin järjestöpalstalla 20 penniä pmm.
Kaikki maksut postisiirtotilille 6825-9.

Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10,
00170 Helsinki 17.
Puh. 638 154.

Puheenjohtaja

Vesihallintoneuvos Runo Savisaari, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja

Jarmo Narmala
puh. 638 154.

Opinto- ja tiedotussihteeri

Liisa Kauppinen, puh. 638 154.

Järjestösihteeri

Esko Sänkiniemi.

Rahastonhoitaja

Ekonomi Eero Laamanen,
puh. 882 163.

Etelä-Suomen sosiaaliohjaaja

Sosionomi Aira-Liisa Roiha,
puh. 638 651.

Pohjois-Suomen sosiaaliohjaaja

Olavi Pesonen,
Ansatie 3 C 6, 90530 Oulu 53
981/4539

Itä-Suomen sosiaaliohjaaja

Päivi Pietilä,
Lönnrotinkatu 5 as. 19,
70500 Kuopio 50,
puh. 971/13 881.

Kurssikeskus Malminharju

19240 Koskenmylly,
puh. 910/845 196.

Kuulovammaiskuntoutuksesta ei ole varaa tinkiä

Sosiaali- ja terveyspalveluiden alalla valtiolta on kansantaloudellisista syistä ryhtynyt toteuttamaan kustannusten säästöohjelmia, jotka eräin osin koskevat myös kuntoutuspalveluiden ja niiden kehittämisen supistamista.

Maamme keskussairaalat ja eräät muut kuulovammaisten kuntoutuspalveluja jakavat laitokset pystyvät tällä hetkellä tyydyttämään vain noin 20 % kuntoutuksen tarpeista. Lähes 300 000 kuulovammaista kansalaista pääsee vain osittain osalliseksi yhteiskunnan kulttuuri- ym. palveluista puutteellisten tai kokonaan puuttuvien kommunikaation edellytyksiä tehostavien varusteiden takia. Noin 5 000 kuuroa jää täysin vaille kaikkia palveluksia, koska yhteiskunta ei ole pystynyt järjestämään heille välittömiä viestinnän erityispalveluksia. Näissä olosuhteissa ei ole mahdollisuuksia jarruttaa ja supistaa palveluiden ja kuntoutuksen kehittämisen suunnitelmia. Niitä on päinvastoin nopeutettava ja laajennettava, jotta tämä vammaisryhmä pääsisi edes osapuulleen tasa-arvoiseen asemaan muiden kansalaisten kanssa.

Kouluopetukseen liittyvät valtion supistusohjelmat eivät saa koskea sen enempää kuulovammaisten kuin muidenkaan vammaisryhmien erityisopetusta. Riittävän aikaisin lapsena alkanut kuntoutus sekä järkevä koulun erityisopetus — jonka tärkeänä kasvatuspoliittisena tavoitteena on pidettävä koululaitoksen sopeuttamista vammautuneiden lasten edellytyksiin — voivat aikaansaada käänteentekeviä muutoksia kuulovammaisen toimintamahdollisuuksissa.

Koska yhteiskunnan tuotantorakenne tulee väistämättä lähitulevaisuudessa kokemaan suurta ammatitaitoisen työvoiman puutetta, on yhteiskunnan nyt yhä tehokkaammin investoitava varoja vammaisen ihmisen kuntoutukseen sekä kuulovammaisuuttakin aiheuttavien työolosuhteiden säätelemiseen. Kansantaloudella tuskin on varaa 1980-luvulla pitää yli 300 000 työikäistä kansalaista ennenaikaisella työkyvyttömyyseläkkeellä.

Kuulovammaisalan
neuvottelukunta

Kuurojen Pohjoismaisen Neuvoston

kokous pidettiin Kööpenhaminassa huhtikuun 18—19 päivinä. Läsnä olivat Tanskasta Ole Munk Plum ja Knud Söndergaard, Norjasta Thor Gisholt ja Albert Breiteig, Ruotsista Lars Kruth ja Lars-Ake Wikström, Islannista Hervör Gudjansdottir ja Vilhelmur Vilhelmsson sekä Suomesta Liisa Kauppinen ja Runo Savisaari. Sihteerinä toimi kuurojenkonsulentti Agnete Munkesö. Kokouksessa käsiteltiin seuraavat asiat:

Edellisen kokouksen pöytäkirja

Norjan taholta ilmoitettiin, että vuonna 1973 Norjassa pidetyn konsulenttikokouksen pöytäkirja valmistunee tulevan kesän aikana.

Plum ilmoitti, että Tanskassa työn alla oleva kuurojen kommunikaatiota koskeva bibliografia valmistunee vuoden kuluessa. Vuonna 1976 Islannissa pidettävän pohjoismaisen kuurojen nuorisoleirin järjestämistä varten kutsutaan yksi edustaja kustakin maasta kuluvan kesän heinäkuun 7—14 päivien välisellä viikolla Islantiin tutustumaan oloihin paikan päällä ja suunnittelemaan yhdessä ko. leiriä. Koska Saksasta ja Italiasta oli tullut pyyntöjä osallistua nuorisoleiriin, todettiin, että leiri on pohjoismainen, johon muiden maiden nuoret eivät voi osallistua, mutta kylläkin lähettää tarkkailijan »ottamaan oppia».

Islannin jäsenyys Kuurojen Pohjoismaisessa Neuvostossa

Päätettiin, että Islanti ei toistaiseksi osallistu yhteispohjoismaisiin kustannuksiin, koska sen edustajien matkakustannukset kokouksiin ovat huomattavasti kalliimmat kuin muiden maiden.

Islantia kehoitettiin nimeämään kaksi edustajaa neuvostoon.

Tulkkiseminaari

Todettiin, että Pohjoismaiden kulttuurirahasto ei ollut myöntänyt varoja tulkkiseminaarin järjestämiseen. Se päätettiin kuitenkin pitää Kööpenhaminassa marraskuussa 1975. Rahoitus pyritään järjestämään muulla tavoin.

Seminaariin osallistuu tulkkeja, kuurojen liiton edustajia ja tulkkitoiminnan kustannuksista vastavien organisaatioiden (esim. valtio) edustajat. Osanottajamäärä on viisi kustakin maasta ja seminaarin kesto aika on neljä päivää.

Viittomakieliseminaari

Todettiin, että juuri Malmössä pidetyssä viittomakieliseminaarissa oli hyväksytty 140 uutta pohjoismaista viittomaa. Seuraava seminaari päätettiin järjestää Suomessa syys—lokakuussa 1976. Tarkoitukseen anotaan varoja Pohjoismaiselta Kulttuurirahastolta. Jos ei saada, järjestetään se muulla tavoin, esim. kunkin maan on vastattava omista kustannuksistaan. Myös Islanti ilmoitti olevansa halukas tulemaan mukaan tähän työhön. Parhaillaan siellä »luetteloidaan» Islannin omat viittomat.

Konsulenttikokoukset

Plum ilmoitti, että Tanskassa on kiinnostusta jatkaa pohjoismaisia konsulenttien kokouksia. Niissä voitaisiin käsitellä tulkkiyksymyksiä, yhteistyötä viranomaisien kanssa, koulutuskysymyksiä ja yhteistyötä koulujen kanssa. Päätettiin, että Tanska järjestää seuraavan kokouksen elo—syyskuussa 1976. Oikeastaan järjestämisvuoro olisi ollut Suomen, mutta Suomen edustajat kertoivat, että olisi syytä vielä kehittää tätä toimintaa organisaatioisesti ennen kokouksen järjestämistä. Sitä paitsi tanskalaiset olivat kovin halukkaita järjestämään ja Suomella on viittomakieliseminaari samoihin aikoihin.

Washingtonin kongressi

Puuttiin jonkin verran sekaannusta, jota oli aiheutunut pyrittäessä järjestämään yhteispohjoismaista matkaa. Lopputulos on, että Suomessa on oma charterlento, muilla yhteinen, jonka ajankohdasta oli vieläkin epäselvyyttä.

Yhteispohjoismaista tulkintaa ei kongressissa oltu saatu järjestetyksi, joten nyt kukin maa toimii omien järjestelyjensä puitteissa.

Todettiin, että seuraavaa kongressia olivat anoneet Saksan demokraattinen tasavalta (Itä-Saksa) ja Bulgaria. Asia päätetään Washingtonin edustajakokouksessa. Yhteispohjoismaisen edustajan saaminen Maailmanliiton hallitukseen ei saanut kannatusta. Kukin maa voi toimia omien mahdollisuuksiensa mukaan.

Tokion kongressi

Todettiin, että Tokiossa pidettävään kuurojenopettajain maailmankongressiin ei lähetetä edustajia, mutta että Anna-Lisa Harboe osallistuu siihen ja hänelle suositeltiin esitelmää aiheesta »Kuurojen sosiaalinen asema Pohjolassa» tai »Viittomakieli kuurojen opetuksessa».

Turun kongressin julkilausumat

Teatteria koskevan julkilausuman osalta todettiin, että erityisen teatteriseminaarin järjestäminen saataisi olla paikallaan. Alustavasti ajateltiin sellaisen pitämistä Norjassa 1977, mutta asia tulee uudelleen esille seuraavassa kokouksessa.

Viittomakieltä koskevan julkilausuman osalta todettiin, että se ei aiheuta enempää toimenpiteitä, koska työ on käynnissä.

Filmiä koskevan julkilausuman ei katsottu aiheuttavan toimenpiteitä.

Yhdistystoimintaa koskeva julkilausuma otetaan käsiteltäväksi seuraavassa KPN:n kokouksessa.

Eläkeläisten yhteistoiminta

Suomen puolesta ehdotettiin eläkeläisten yhteistoimintaa pohjoismaisella tasolla, esimerkiksi leirien muodossa. Nuoria ja keski-ikäisiä olevia varten on omat kokouksensa, mutta kun eläkeläisten lukumäärä on jatkuvasti kasvamassa, voisi heitä varten olla omia tilaisuuksia. Ehdotus otettiin muiden maiden taholta erittäin myönteisesti vastaan. Koska Norjalla on eräänlainen vastaava kokous jo kuluvan vuoden elokuun 14—20 päivinä sovittiin siitä, että sinne voivat myös muut lähettää osanottajia »huomioitsijoiksi». Varsinainen pohjoismainen eläkeläisten leiri järjestetään Suomessa v. 1976.

Yhteistyö Kuurojen Maailmanliiton kanssa

Plum oli käynyt Roomassa keskustelemassa Pohjoismaiden nykyistä aktiivisemmasta yhteistyöstä Maailmanliiton kanssa.

Todettiin, että Pohjoismaat on periaatteessa valmiit yhteistoimintaan lähinnä kahdella tavalla ottamalla asiakseen joko jonkin kehitysmaaprojektin toimeenpanemisen tai kansainvälisen seminaarin järjestämisen.

Tanskalla onkin valmisteilla tällainen seminaari vuodeksi 1977. Asiaan palataan Washingtonin kongressin jälkeen.

Todettiin myös, että Maailmanliitto järjestää 3 kk kestävästä nuorisoleirin Portoroz:ssa kesällä v. 1975. Leiri jakaantuu osiin seuraavasti:

1. ja 2. viikko Turismi
3. ja 4. » Valokuvaus ja filmi
5. ja 6. » Teatteri, näytelmä ja mimiikka
7. ja 8. » Kuvaamataito
9. ja 10. » Keramiikka ja porsliini
11. ja 12. » Vanhemmat ja lapset
13. ja 14. » Televisio, video ja kuuro.

Osallistumisajankohta on kunkin itsensä valittavissa.

Yhteiskunnan tuki kuuroille

Sihteeri oli valmistanut yhteenvetoon yhteiskunnan erilaisista kuuroja koskevista tuki- ja kuntoutustoimenpiteistä eri maissa. Päätettiin tarkistaa se toukokuun kuussa.

Informaatiota tapahtuneesta

Tanska: Dövfilm valmistaa informaatiofilmin Washingtonin kongressiin. Totaalisen kommunikation keskus tutkii lasten käyttämää viittomakieltä. Kuurojen Liitto tutkii mahdollisuuksia tulkki- ja kulkuväylien korottamiseksi. Selvittelyn aiheena on myös tutkimus kuurojen vanhempien lasten ongelmista yhteistyönä Kööpenhaminan Yliopiston kanssa. Fredericiassa on valmistunut vanhainkoti kuuroille.

Norja: Kuurojen lasten vanhempia varten on valmisteilla kirjokurssi. Kirja sisältää 200 sivua ja

'TÄYDET KANSALAIKIOKEUDET KAIKILLE KUUROILLE'

VII. Kuurojen Maailmankongressi Washingtonissa 1-7.8. 1975

V. 1951 perustettu Kuurojen Maailmanliitto on kansainvälinen järjestö, jolla on viralliset suhteet YK:n, UNESCO:on, Maailman terveysjärjestöön ja Kansainväliseen työjärjestöön. Liiton peruspäämääränä on edistää kuurojen sosiaalista asemaa, kuntoutusta ja opetusta sekä estää kuuroutta aiheuttavien sairauksien leviämistä. Liitto ottaa osaa kuurojen kuntoutukseen ja suojelemiseen liittyvien ohjelmien toimeenpanoon päämääränä kuurojen olosuhteiden parantaminen joka suhteessa ja kuurojen mahdollisem-

sen sisältöä elävöitetään televisio-ohjelmilla. Liitto on yhteistyössä sosiaaliministeriön kanssa laatinut kuuroja koskevan rekisterin. Norjan televisio lähettää nykyisin 4 ohjelmaa kuukaudessa kuuroille, aikaisemmin niitä oli 2.

Ruotsi: Ruotsissa on Kouluhallituksen viittomakielilautakunta, jonka tehtävänä on edistää ja kehittää viittomakielen käyttöä kuurojen opetuksessa. Lautakunta tutkii myös kuurojen mahdollisuuksia päästä »opettajiksi» kuurojenkouluihin.

Valtio myöntää avustuksena kodille, jonka kuuro lapsi asuu kotona, 8000 Kr vuodessa. Järjestelmän seuraukset eivät aina ole pelkästään positiivisia.

Islanti: Kuurojenkoulun johtaja Brandur Johnsson kokoaa tietoja islantilaisista viittomista. Kuurojen asemasta laaditaan selvitystä.

Suomi: Suomessa on valmistettu 800 erityisviittomaa ja tutkimus kuurojen sosiaalisesta asemasta on valmistunut. Sosiaaliohjaajaverkostoa kehitetään, Ävikin keskusrakennus on valmistunut ja Työkeskus Sampolaa kehitetään.

Seuraava kokous pidetään Oslossa lokakuun 10—11 päivinä 1975.

Runo Savisaari

man täydellinen osallistuminen kuulevien elämään. Liitto toimii yhteistyössä kansallisten ja kansainvälisten elinten, yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Kuurojen Maailmanliiton sääntöjen mukaan maailmanlaajuinen kongressi on kutsuttava koolle joka neljäs vuosi ja osanottajiksi on kutsuttava tiedemiehiä ja asiantuntijoita, kansallisten ja kansainvälisten järjestöjen ja laitosten edustajia ja valtuutettuja. Kongressi toimii kansainvälisenä foorumina, jossa jokainen kuurojen ongelmista ja asioista kiinnostunut voi ilmaista vapaasti mielipiteensä.

Kuurojen Maailmanliiton päämaja on Roomassa. Kongresseja on tämän mennessä pidetty Zagrebissa 1955, Wiesbadenissa 1959, Tukholmassa 1963, Varsovassa 1967 ja Pariisissa 1971. Maailmanliittoon kuuluu jäsenenä kansallisia liittoja 56 maasta. Maailmanliiton tieteellinen komitea on neuvoa antava elin, siinä on mukana 250 tutkijaa ja asiantuntijaa kaikkialta maailmasta. Maailmanliiton kokoamien tilastojen mukaan kuurojen ja huonokuuloisten lukumäärä maailmassa on enemmän kuin 35 miljoonaa.

VII. Kuurojen Maailmankongressin teemana on »Täydet kansalaisoikeudet kaikille kuuroille». Kongressin pääasiallinen tehtävä on helpottaa tutkimustulosten ja tiedon vaihtoa eri puolilta maapalloa. Toinen kongressin päätehtävä on löytää keinot kuuroja koskevien tutkimustulosten levittämiseksi ja käyttöönotolle kaikkialla maailmassa ja siihen liittyvä jatkuva suunnittelu, joka olisi maailmanliiton vastuulla. Tällaista tehtävää ei ole koskaan mahdollisestikaan yritetty ja jos aiotaan päästä ratkaisuihin tutkimustulosten levittämisessä ja käyttöönotossa, tämän kongressin tehtävä on näyttää tietä.

Kongressin varsinainen työskentely tapahtuu yhdeksässä eri komissiossa.

Taide ja kulttuuri

Aiheet: Kuurot teatteritaiteessa, taiteilijoina, maalareina ja kuvanveistäjinä, musiikki ja tanssi kuuroille, kuurojen runous, elokuvat taiteessa ja kulttuurissa. Yksityiset henkilöt ovat edeltäkäs in lähettäneet maalauksia, veistoksia ja muita taideteoksia sekä elokuvia. Kongressin aikana nämä kaikki ovat näytteillä.

Kommunikaatio — viestintä

Kansainvälinen viittomakieli (sisältää amerikkalaisen viittomakielen), tulkinta, kuurojen puhelimet, televisio-ohjelmat kuuroille.

Lääketiede ja audiologia

Kuurot ammattimiehinä ja teknikoina lääketieteen alalla, kuurojen oikeudet riittävään lääketieteelliseen hoitoon, laaja lääketieteellinen ja audiologinen kuurouden tutkimus: ennaltaehkäisy, diagnoosi, hoito, kuntoutus ja tutkimus.

Vanhemmat

Kuurojen lasten vanhempien aikaansaannokset ja tehtävät kuntoutuksessa ja opetuksessa.

Kasvatustiede

Kasvatukselliset (koulutukselliset) oikeudet ja velvollisuudet, pedagoginen ohjelma, koulu ja yhteiskunta, kuurojen aikuisten koulutus.

Psykologia

Suhtautuminen kuurouteen, johtajuuden psykologia ja rakenne kuurojen silmin, kuurous ja mielisairaus, kuurojen mielisairaalapotilaiden oikeudet, kielen ja viestinnän psykologia ja kuinka se liittyy kuurouteen.

Kuurojen sosiaalinen asema

Aika ennen kouluikää, kouluvuodet, aikuisikä ja vanhuusvuodet.

Erään kirjeen kiertotie

Suomen Suurlähetystö
Rooma
11.3. 1975

Ulkoasiainministeriölle.

Suurlähetystö lähettää tämän mukana kunnioitettavasti Ulkoasiainministeriölle valojäljennöksen Kuurojen maailmanliiton pääsihteerin kirjeestä no: CM-75/Amb/15728 sekä kirjeen liitteet. Ministeriö tahtonee toimittaa aineiston edelleen Suomen Kuurojen Liitto r.y:lle, joka kuuluu jäsenenä Kuurojen maailmanliittoon.

Maailmanliiton pääsihteerin pyytää Suomen viranomaisten myötämie listä tukea sille, että Suomen Kuurojen Liitto voisi lähettää valtuuskunnan Washingtoniin, minkä vuoksi Ministeriö tahtonee saattaa kirjeen sisällön tiedoksi myös opetusministeriölle sekä sosiaali- ja terveysministeriölle.

Suurlähetystösihteerin
Markku Niimioja

Ulkoasiainministeriö
Helsinki
18.3. 1975

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Jäljennös Suomen Roomassa olevan suurlähetystön 11.3. 1975 päätystä kirjelmästä n:o 235/81 liitteineen.

Ulkoasiainministeriön leima

Sosiaali- ja terveysministeriö

Helsinki
17.4. 1975

Lääkintöhallitukselle

Tiedoksi. (em. kirjeet)

Osastopäällikkö
Markus Onnela

Lääkintöhallitus

Helsinki
5.5. 1975

Kuurojen Liitto r.y:lle

Lääkintöhallitus lähettää oheisena sosiaali- ja terveysministeriöltä saamansa asiapaperit tiedoksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten ilmoittaen samalla, ettei valtiolla valitettavasti ole varoja kustantaa mahdollisesti ko. kongressiin osallistuvien matka- ym. kuluja.

M. Parmala
yhtilääkäri

— — —

Tää korutont' on kertomaa se ota vastaan kuuro kansa maan

Hengellinen huolto

Kansainvälinen ekumeeninen yhteistyö, kuurojen uskonnolliset järjestöt, sielunhoidollisen komission päämäärät ja tavoitteet.

Kehitysmaiden kuurojen tekninen auttaminen

Opetus, kuurouden sosiaalinen puoli, kuurojen ammatillinen kuntoutus. Tämän komission istunnot pidetään osittain yhdessä kasvatuksellisen, sosiaalisten asioiden ja ammatillisen kuntoutuskomission kanssa.

Ammatillinen kuntoutus

Ammatillinen kuntoutus kuurojen kehityksen perustana, työvoimatarve ammatillisessa kuntoutuksessa, ammatillisen kuntoutuksen tarve ja kuurojen työhön sijoittuminen.

Kongressin kaikki istunnot ja viralliset tilaisuudet pidetään Washingtonissa Hilton Hotellissa, joka toimii kongressin päämajana. Näytelyt, tiedotuskeskus, rekisteröintipaikka ja valuutanvaihto sijaitsevat myös hotellissa. Kongressin viralliset kielet ovat englanti ja ranska.

Toisten ihmisten huomioonottaminen

Kuurojen palvelukurssilla
Jyväskylässä pidetty esitelmä

Vanhus kulkee kadulla selkä kumarana kantaen painavia ostoskassoja — Linja-autoon nousee kepin kanssa kulkeva jalkainvalidi, kaikki paikat ovat täynnä — Sokea odottaa suojatien vierellä, epäröi milloin voisi ylittää vilkasliikenteisen kadun — Tuttuja tilanteita vai mitä? Useimmiten sinä ja minä olemme tilanteessa mukana, mutta kuinka toimimme? Tuntuu pahalta katsoa, tunnemme piston sydämessämme ja siksi vältämme katsomasta? Vai oletko sinä se ihminen, joka katselee maailmanmenoa ympärillään avoimin silmin ja joka jatkuvasti pyrkii kehittämään itseään toisten ihmisten palvelemisessa? Näistä asioista puhuttiin jo koulussa, niistä saa lukea jatkuvasti lehdistä, samoja tilanteita näkee televisiossakin, mutta tästä asiasta ei koskaan puhuta liikaa — meillä jokaisella on syytä kehittää itseämme toisten ihmisten huomioonottamisessa. Ensimmäinen vaatimus on se, että me kuljemme silmät auki ja katselemme ympärillemme ja yritämme ajatella missä voisimme tuottaa hieman iloa kanssakulkijoillemme. Toinen vaatimus on se, että luovumme hetkeksi omasta mukavuudestamme, laiskuudestamme ja toimimme — tilanne muuttuu ja menee nopeasti ohi — oletko sinä kuin minä? Jälkeenpäin usein ajattelen mitä kaikkea olisin voinut tehdä, jos vain olisin tiennyt kuinka pääs-

tä alkuun, kuinka löytää oikeat sanat lähestyäkseni lähimmäistäni, jos vain kerrankaan en olisi ajatellut mitä muut ajattelevat, jos nyt menen ja... En todella auttanut lähimmäistäni yhtään vain ajattelemalla.

Käytöstävät ovat yhteisesti sovituja sääntöjä, käyttäytymismalleja, jotka helpottavat yhteiselämäämme, keskinäistä kanssakäymistäme. Jos jokainen ajattelisi vain itseään, toimisi itsekäästi ja tekisi aina niinkuin hänelle edullisinta on, yhteiselämämme olisi täynnä jatkuvia yhteentörmäyksiä, riitoja. Ennen kuin teet omat ratkaisusi, päätöksesi, sinun ehkä olisi hyvä hetkeksi ajatella, kuinka sinun siirtosi tässä pelissä vaikuttaa muiden oikeuksiin ja etuihin — monet riidat, loukatut mielet voidaan ajattelemalla, sopimalla ennakolta ehkäistä. Kohteliaisuus ei sekään ole ehdottoman välttämätöntä, mutta herrasmiesmäinen käytös tuottaa iloa, kohtaa lähimmäisemme yleensä niin kovin heikkoa itsetuntoa. Pienillä kohteliailla eleillä: oven avaamisella, takin päälle auttamisella, tuolin alle auttamisella, tarjoamalla... voimme osoittaa lähimmäisellemme, että annamme hänelle arvoa, hän merkitsee jotain meille.

Me voimme jokapäiväisessä elämässämme tehdä pieniä palveluksia lähimmäisiemme iloksi. Sitä suuremman ilon pieni palvelus tuottaa, mitä vähemmän sitä osaa etukäteen odottaa. Monet perheenmännät, äidit, aviovaimot ovat ilman

muuta alistuneet siihen, että heidän on perheessä tehtävä tietyt työt muuten ne jäävät tekemättä. Tässä vihje perheenisille, aviomiehille: astioiden pesu aterioiden jälkeen, pöydän kattaminen, lattioiden imuroiminen, pyykin paneminen koneeseen sen sijaan että istahtaisi töiden jälkeen nojatuoliin lukemaan päivän lehden — vaimollemme tämä pieni palvelus on kuin kimpapu tulppaaneja aivan tavallisena päivänä, niin paljon se tuottaa iloa.

Te vanhemmat olette lapsillenne malleja, he käyttäytyvät isompina kotoa saatujen käytösmallien mukaan. Jos kotona on autettu, palveltu toisia perheenjäseniä, lähimmäisiä iloiten, ehkä lapsi oppii tekemään sen iloiten myös omasta aloitteestaan. Lapsilta täytyy ensi alkuun pyytää pieniä palveluksia, lapsi täytyy opettaa työntekoon. Te vanhemmat ette tee kovin hyvää palvelusta lapsillenne tekemällä heille kaiken valmiiksi, antamalla heille kaiken tarjottimella eteen. Lasten voimat riittävät hyvin pienten kotiaskaleiden tekemiseen. Ehkä lähistöllä on joku vanhus, jota lapsi voisi käydä ilahduttamassa, tervehtimässä.

Oletko koskaan ollut yksin paria päivää kotona pienen flunssan kanssa? Päivä on pitkä, ei tahdo jaksaa tehdä mitään, voimat ovat niin vähissä, ettei tahdo jaksaa laittaa edes ruokaa. Kuulet, että ystäväsi on sairas. Työtoverisi ei ole ollut pariin päivään työssä, mikähän hänellä mahtaa olla? Mattilan mum-

SUOMEN RYHMÄ

Suomesta matkustaa kongressia seuraamaan 45 henkeä. Kongressiedustajina tulevat toimimaan liiton varapuheenjohtaja Kaisu Korhonen ja tiedotussihteerin Liisa Kauppinen. Tulkkeina ovat pastori Eino Savi-saari ja koulukuraattori Raili Ojala.

Matka suoritetaan Kuurojen Liiton järjestämänä ryhmämatkana. Lähtö on 31.7. ja paluu 15.8. Kongressin päättyttyä 7.8. ryhmä tekee bussikiertomatkan Niagaralle ja Torontoon.

Tulkkeja on varattu ilmoittautumispaikalle, retkille, kiertoajelulle, juhlaillallisille ja muihin tilaisuuksiin. Kaikki kongressin istunnot ja maailmanliiton kokoukset tulkitaan ääneen englanniksi ja ranskaksi sekä amerikkalaiselle ja kansainväliselle viittomakielelle. Päivän tapahtumista julkaistaan päivittäin uutislehti.

Halukkaille järjestetään myös kiertoajeluja Washington D.C:ssä ja muualle kiinnostaviin kohteisiin. Vieraille järjestetään myös erikoisohjelmia, teatteria, vastaanottoja ja

erikoistilaisuuksia. Yksityiskohtaisen luettelon näistä tilaisuuksista saa päämajassa, samoin tiedot näyttelyistä ja muista tapahtumista.

Ulkolaisille vieraille on varattu opiskelija-asunnoissa Gallaudet Collegessa majoitus. Kuljetus Gallaudet Collegen ja hotellin välille on järjestetty nimellishintaan.

Heinä—elokuun lämpötila Washington D.C:ssä on keskimäärin 80—90 F päivällä ja 70 F yöllä, mahdollisesti voi olla sateitakin.

mo ei ollut mukana raamattupiirissä, onkohan hän taas sairas? Mene katsomaan ystäväsi, työtoveriasi, Mattilan mummoa, et varmasti häiritse, hän saattaa tarvita jotain, hän on ehkä liian sairas ja väsynyt edes laittaakseen itselleen ruokaa. Ota mukaan lihakeitonloppu, jota perheesi juuri söi illalliseksi. Vie mukana pari lehteä, pari risunoksa maljakkoon. Et varmasti häiritse.

Teissä kuuroissa on yksi piirre, joka on minua viehättänyt aivan pienestä pitäen: te sanotte kaiken niin suoraan. Rehelliisyys ja avoimuus ovat hyviä ominaisuuksia, mutta ne ovat myös vaarallisia asemiä käytössä — ne voivat haavoittaa, katkoa ohuita siteitä ihmisten väliltä, tuottaa pahan mielen. Hyvä neuvo saattaisi olla se, että ajattele aina ensin miltä sinusta itsestä tuntuu, jos kuulisit itse sanomasi, ennen kuin avaat suusi ja sanot kaiken suoraan. Itse olen ajatellut, että rehellisyys mikä loukkaa, katkoo ihmissuhteita, ei vie asioita eteenpäin on turhaa, jopa vaarallista. Ihmisillä, meillä kaikilla varmasti, on herkkiä, kipeitä kohtia, komplekseja, joista haluaisimme päästä eroon. Yksin, murhemielellä ollessamme ajatuksemme pyörivät vain tuon yhden ominaisuutemme ympärillä. Se saattaa olla lihavuutemme, naimattomuutemme, vino nenä, kierot silmät... »Voi hirveätä, kun sinä olet taas lihonut!» Rehelliistä, kyllä, mutta tuottiko se lähimmäisellemme iloa? »Kävit Tampereella juhlissa vai? Etkö sieltäkään löytänyt itsellesi miestä?» Haavoittiko kenties?

Yhdistystoiminta, keskinäinen kanssakäyminen on kuuroille hyvin tärkeää. Toiminta on vireää ja yhdessä viihdytään. Kuulevien paris-tuntemme me kuurot olevamme erilaisia, poikkeavia, siksi viihdymme omassa porukassa. Mutta kuurojenkin keskuudessa on ihmisiä, jotka tässä omassakin porukassa tuntevat itsensä ulkopuolisiksi, kuuroja: kuurosokeita, rullatuolilla liikkuvia... Maaseudulla on kuuroja, jotka pitkään ovat olleet poissa kuurojen yhteydestä. He tulevat kerran kuurojen juhliin — he viittovat hieman jäykästi, he puhuvat ehkä eri asioista, he ehkä jäävät nurkkaan seisomaan... Tähän asti

on auttaminen, tulkitseminen ollut hyvin paljon kuurojen työntekijöiden vastuulla. On todella aika kuurojen herätä omaehtoisesti, omasta halusta palvelemaan heikommassa asemassa olevia lähimmäisiä. Monivammaiset, syrjäkyläläiset on vedettävä mukaan yhteiseen toimintaan, nauttimaan yhdessäolosta, kuurojen yhteydestä. Monilla kuuroilla on autot, ajellaan omalla autolla satojakin kilometrejä erilaisiin tilaisuuksiin eri puolilla Suomea. Lasketaanko silloin bensiinin hintaa? Kaikilla ei ole autoa, kaikki eivät haluaakaan autoa — miksi emme tarjoaisi kyytiä, kun meillä on sama kotimatka. Yhteisissä illoissa voitaisiin sopia keskenään, kuka seuraavan kerran käy hake-massa kuurosokean Alman juhlaan. Juhlasta poislähtiessä voisi kysäistä, onko kenelläkään sama matka, kyydissä pääsisi Kallenkadun kulmaan asti. Syrjäkyläläisten juhlaan-tulon esteenä on usein se, että maalle ei enää pääse linja-autolla myöhään illalla. Tästäkin voitaisiin sopia keskenään, kenen luokse voisi tällä kertaa mennä yöksi. Vanha talkoohenki olisi hyvä herätellä henkiin; kun yhdessä tehdään, ei työ tule kenellekään raskaaksi ja hauskaakin se on. Vielä yksi ryhmä, joka liian pitkään on ollut omis-sa oloissaan, joka olisi syytä vetää toimintaan mukaan mahdollisimman varhain: koululaiset, kuurot lapset ja heidän vanhempansa. Nä-mä kuurot lapset ja nuoret ovat tulevaisuuden yhdistysten jäseniä, toimivia ihmisiä, me voisimme vetää heidät toimintaamme mukaan jo varhain, opettaa heitä toimimaan, että he olisivat valmiimpia siirtymään vastuuseen sitten myöhemmin.

Nyky aika on kiireen ja tehokkuu-den aikaa, kaikki lasketaan tuottavuutena ja rahana, ruokitaan ja piiskataan, että tuloksia tulisi enemmän. Teemme päivät työtä, illat olemme perheemme jäseniä, yhteisöemme jäseniä, kaikkialla meiltä odotetaan yhä parempaa suoritusta, harvoin saamme tuntea onnistuneemme. Haukkumisia, kielloja, moitteita tulee joka suunnalta. Miksi emme helpottaisi toistemme kuormia, miksi emme kiittäisi, ke-huisi tarpeen tullen — haukkuja saa liiankin usein.

Raili Ojala

Huhtihumaus Kuopiossa

Pienen, nätin tytön kädet neljässä valokuvassa viittoivat »Minä olen sinun ystäväsi». Näihin viittomiin tutustui lähes sata aikuista ja kolmekymmentä lasta Kuopion Kuulovammaisten koululla huhtikuun 20. päivänä järjestettyyn kuulovammaisten Huhtihumaukseen.

Siellä me, kuurot, kuulovammaiset ja kuulevat vanhempineen ja lapsineen, tutustuimme toisiimme ja osalle jo tuttuun kouluun ohjelmallisen iltapäivän merkeissä. Humauksen aloituksena korostettiin yhteistyön merkittävyyttä kuulovammaisten keskuudessa, jotta varsinkaan kuulovammaiset lapset eivät jäisi yhteisten viihdetilaisuuksien ja harrastusten ulkopuolelle. Tässä toiminnassa kaikkien kuulovammaisten yhteiset resurssit ovat suuremmat kuin erikseen.

Koulun johtaja Väisänen toivoi puheessaan koulun muodostuvan tulevaisuudessakin kuurojen ja muiden kuulovammaisten yhteiseksi kokoontumispaikaksi. Kuopion Kuurojenyhdistys, Kuopion Kuurojen Kunto, kuulovammaisten lasten vanhempien yhdistys, huonokuuloisten yhdistys sekä Haapaniemen lastentarhan erityisosasto esittelivät toimintaansa omilla puheenvuoroissaan.

Humauksen pääpaino oli luonnollisesti taiteellisilla suorituksilla, koska Humaus oli etupäässä tarkoitettu »aivojen tuulettamiseksi» ja toisiimme tutustumiseksi. Koulun oppilaat esittivät suurimmasta pienimpään tansseja ja lauluja. Mieleen jäi varmasti elävimmän laulu pienestä ja isosta leipurista, jossa pantomiimisten viittomien liikku-matila vaihteli sen mukaan, kuinka suuri leipuri oli. Kuurot esittivät monia pantomiimisketsejä, joiden merkitystä ei varmasti tarvinnut tulkita kenellekään.

Ennen kuin lapset pääsivät onki-maan ja aikuiset kahville, lauloimme ja viitoimme yhdessä »Miks leivo lennat...» Kansalaisopiston viittomapiirin johdolla.

Humauksen tarkoitus oli informoida yhdistysten ja itsekunkin olemassaolosta toisillemme. Toivotavasti jotkut meistä innostuivat järjestämään vastaisuudessakin yh-

Nämä iloiset tytöt huolehtivat kahvitarjoilusta juhlan aikana.

Helsingin Kuurojen Yhdistys 80-vuotias

Huhtikuun 20 p:nä vietettiin Helsingissä Kuurojen yhdistyksellä vaatimaton mutta lämminhenkinen 80-vuotisjuhla. Tilaisuuteen oli saapunut jäseniä ja muita kutsuvieraita sali täyteen. Ohjelman aloitti Kirsti Vuorimies esittämällä Uuno Kailaan Suomalaisen rukouksen. Yhdistyksen puheenjohtaja T. Rikström lausui yleisön tervetulleeksi. Neljä kunniajäsentä ja 3 muuta saivat neilikat rintaan. Kuorolausuntaryhmä esitti yhdenmukaisissa pitkissä puvuissa Aira Passin johdolla kevätlaulun. Liiton puheenjohtaja R. Savisaari piti juhlapuheen, jonka jälkeen Aura Ahlbäck esitti poemintoja historiikista, eritoten niistä edesmenneistä johtohenkilöistä, jotka ovat uhranneet parhaat voimansa ja aikansa yhdistyksen eteenpäin viemisessä. Kuurojen liiton pronssinen ansiomerkki ojennettiin toimittaja Rea Stadiukselle tunnustukseksi ja kiitokseksi ku-

teisiä tilaisuuksia virkistykseksi ja mielipiteen vaihdoksi.

Kiitos jokaiselle, joka osallistui onnistuneen juhlan järjestämiseen.

Päivi

rojen hyväksi tehdystä työstään ja monivuotisesta rahastonhoitajan tehtävästään. Hopeisen ansiomitalin sai Torsten Rikström tunnustukseksi monivuotisesta toiminnastaan yhdistyksessä. Onnitteluja esittivät liiton puolesta vesihallintoneuvos R. Savisaari ojentaen liiton viirin, SKUL:n puolesta Urho Lehtimäki lahjoittaen pokaalin. Yhdistyksen piirissä toimivat alaosastot kuten Naiskerho, Shakkikerho, Nuortenkerho, Bridgekerho, Kamerakerho ja Kalakerho »Suvis» sekä muut järjestöt kuten Kuurojen autojärjestö, Ampumaseura, Hero UM-kerho ja Shakkiliitto toivat edustajien välityksellä onnittelut. Lisäksi esittivät onnitteluja, kukkalähetyksen muodossa tarkastaja Antti Räsänen, kuurojen sisaret Liisa ja Lea, pelastusarmeijan kuurojen työntekijät Meri ja Alli sekä rouva Eeva Paunu. Luettiin adressit ja sähkösanomat, joita olivat lähettäneet Ida Mouton ja Aino Blomqvist Avikista sekä jotkut yhdistykset. Ohjelman kuuluttajana toimi C-E. Martola. Loppuilltaa vietettiin kahvinjuonnin ja seurustelun merkeissä. Kahvitarjoilusta pitivät huolen Naistenkerhon puuhakkaat emännät.

Radiossa 24.5. 1975 Keski-Suomen alueuutiset

Lähes kaksi vuotta sitten jättivät Keski-Suomen kuurot Jyväskylän ja sen ympäristön kunnille muistion, jossa oli selvitys kuurojen tarvitsemista palveluista ja ehdotus yhteisen kuurojen sosiaaliohjaajan viran perustamisesta. Vieläkään ei mitään käytännön toimia asian hyväksi ole tehty. Kaikki kunnat eivät vaivautuneet kuurojen muistioon edes vastaamaan.

Me emme jaksakaan enää odottaa, kuului keski-suomalaisien kuurojen vetoomus poliittisille päätöksentekijöille ja sosiaalitoimen edustajille kertoessaan eilen illalla ehdotamiensa toimenpiteiden kohtalosta. Me emme pyydä muuta kuin päästä osallisiksi meille kuuluvista oikeuksista. Me emme tiedä oikeuksistamme emmekä voi käyttää yhteiskunnan palveluja vaikka tietäisimmekin niistä kun emme kuule. Me emme ymmärrä useinkaan puhetta ja mitä virkailija sanoo. Monet eivät ole oppineet kieltä niin paljon, että pystyisivät lukemalla omaksumaan tietoa ja kuulevat taas eivät ymmärrä meidän viittomakieltämme ja puutteellista puhettamme. Usein vähäistäkin asiaa toimitettaessa on tulkinnut apu välttämätön. Hänen on tulkittava kuuroille kuulevan viesti ja kuulevalle kuuron viesti. Näitä tulkkeja tai sosiaalityöntekijöitä ei kuitenkaan Keski-Suomessa ole lukuunottamatta kirkon työntekijää, jonka yksin on mahdollonta huolehtia noin 300 kuuron tarpeista.

»Kaupunki ilmoittaa perustavan-sa ko. viran joskus tulevaisuudessa, Laukaan kunnan vastaus oli heti kielteinen ja torjuva ilman että kieltävä vastaus olisi ollut mitenkään perusteltu.» — Näin selitti Keski-Suomen Kuurot ry:n puheenjohtaja Martti Juurikkapuro kuntien suhtautumisesta kuurojen kaksivuotta sitten tehtyyn ehdotukseen yhteisen kuurojen sosiaaliohjaajan saamiseksi muutamille Keski-Suomen kunnille. Näistä Jyväskylän maalaiskunta, Petäjävesi, Uurainen ja Muurame ovat kokonaan jättäneet vastaamatta, Laukaa vastasi heti kielteisesti, Jyväskylä siir-

si asian tuonemmaksi, Toivakka tahtoo lisävalaistusta. Vain Säynät-salon kunta suhtautui asiaan myönteisesti. Jyväskylän vammaisten yhteistyöelimen tekemän tutkimuksen mukaan ovat kuurot muita vammaisryhmiä huonommassa asemassa. Tämä näkyy jo lainsäädännössäkin käytännön elämästä puhumattakaan.

Kuurot on jätetty kirkon huomaan. Vasta aivan viime aikoina on alettu vähän ymmärtää asian kuuluvan myös yhteiskunnalle. Jyväskylän kaupunki on äskettäin perustanut vammaisneuvoston, jossa kuuroillakin on edustajansa. Neuvosto voi tehdä ehdotuksia, niiden toteuttaminen on kuulevien varassa.

Mistä johtuu sitten, että kuurot on jätetty näin syrjään ja huonompaan asemaan kuin muut vammaiset?

Aune Ihalainen: »Todennäköisesti se johtuu siitä, että kuurouden vammaa ei tunneta eikä tiedosteta. Kuurous ei näy, kuuro ei näytä vammaiselta. Kuuro on yleensä hiljaa. Kuulevat eivät ymmärrä tämän vamman syvyyttä ja laajuutta.»

Mitkä ovat niitä asioita, missä kuurot tarvitsevat apua?

Aune Ihalainen: »Niitä on niin valtava määrä, että niiden luettelaminen on tässä täysin mahdotonta. Päälimmäisenä kai on tiedon puute, koska lehdistö, televisio ja radio ei palvele kuuroja kuten kuulevia. Kuuro ei saa tietoa yhteiskunnan palveluista ja toiminnoista.

Monta kertaa kuitenkin ajatellaan, että kuuro saa tietoa lehdistä ja kirjoista lukemalla, miten tämän asian laita on todellisuudessa?

Aune Ihalainen: »Kuuroutuneet ovat tässä melko hyvässä asemassa lehdistöön nähden, koska heillä on kieli, jolla he ottavat tiedon vastaan. Varsinainen kuuro (syntymästään kuuro tai varhaisessa lapsuudessa kuulonsa menettänyt) on kielellisesti usein niin heikko, ettei hän ymmärrä täysin lukemansa sisältöä.»

Kuurous on siis usein myös kielellinen vamma?

Aune Ihalainen: »Kuurous on nimienomaan kielellinen vamma ja kommunikaatiovamma.»

Miksi yhteiskunta on jättänyt tämän alueen näin täydellisesti hoitamatta?

Mitä kuurojenpapit tekevät

Eräs kuuro kysyi kirkkopäivillä kuurojenpapilta: Milloin sinä oikein työtä teet? Niin ihmeellistä se vain on, että toisen juhla voi olla toisen työ. Ehkä joku kuurojenyhdistyksen varapuheenjohtaja on joskus joutunut pitämään puheen yhdistyksen juhlassa ja huomannut, että ei puheen pitäminen niin helppoa olekaan. Paljon piti miettiä. Monta hikipisaraa tippua lyhyen puheen takia.

Monille kuurojenpapeille puheen pitäminen on myös vaikea sentähden, että on valmistettava puhe kuuroille helposti tajuttavaksi ja vielä harjoiteltava viittomaan se sujuvasti. Usein papille on viittomakielellä yhtä vaikea vieras kieli kuin kuuroille suomenkieli.

Kuurojenpapin on oltava tarkkana huomaamaan kuuron keskustelijan jokainen liike, voidakseen ymmärtää häntä oikein. Väsyneenä tarkkaavaisuus vähenee. On pinnistettävä. Kuurolla on usein tärkeitä asioita papilleen. Ehkä pappi on ainoa, jolle hän uskaltaa puhua asian- tai ainoa, joka jaksaa kuunnella häntä.

Kuurojenpappien piirit ovat edelleen kovin laajat. Siksi heidän työnsä hajoo kovin lavealle. Jossain kaupungissa tai maaseudulla kuuro tapaa papin kovin harvoin. Tällöin tulee helposti ajatelleeksi. Ehkä pappi käy useammin muitten luona. Onko hän unohtanut minut, ja tämän paikkakunnan. Syy on usein siinä, että piiri on laaja. Vaikka

pappi kiertäisi kovastikin, ei hän ehdi käydä usein.

Nyt katsellemme, mitä kuurojenpapit Suomessa ovat tehneet vuoden 1974 aikana. Pappeja oli 5 ja lisäksi yksi lehtori. Tässä heidän työnsä:

Jumalanpalveluksia kuuroille	155
Jumalanpalveluksia kuulevien kanssa	93
Ehtoollista jaettu jumalanpalveluksissa	133
Ehtoollista jaettu jumalanpalveluksissa yksityisesti (sairaille)	57
Muita seurakuntatilaisuuksia	329

Luvuista voisi tehdä useita johtopäätöksiä. Kuulevien kanssa on pidetty enemmän yhteisiä jumalanpalveluksia kuin ennen. Pappia kutsutaan usein edelleen sairaan luo ehtoollista antamaan. Kirkollisia toimituksia tulee kuurojenpapin kohdalle vähemmän kuin tavallisen seurakuntapapin. Näitä oli seuraavasti.

Kasteita	27
Avioliittoon vihkimisiä	18
Hautauksia	20

Kuurot ovat tottuneet — eräitä poikkeuksia lukuunottamatta — varhain tilaamaan kuurojenpapin kestettä ja vihkimistä varten. Vain harvoin tarvitsee turvautua tulkkiin. Hautaukset sensijaan tulevat niin äkkiä, että kuurojenpapin almanakassa voivat viikonvaihteet olla jo täynnä muuta työtä.

epäkohdat, mitä kuurojenjohdotehtävien puuttuminen aiheuttaa...

»Työssäni olen kaikkein vaikeimpana kokenut tilanteet, joissa olen joutunut jättämään kuuron lapsen sairaalahoitoon. Lapsi on ahdistunut ja pelkää kuten kaikki lapset uuden ja oudon tilanteen edessä. Kuuro lapsi ei ymmärrä mitä sairaalahenkilökunta hänelle puhuu. Hän itse ei pysty myöskään selvittämään miltä hänestä tuntuu. Tämä tuntuu vaikealta ja ahdistavalta. Toivoisin, että joksissa sairaalassa ja terveyskeskuksessa olisi työntekijöitä, jotka pystyisivät keskustelemaan myös kuuron kanssa.»

MERKKIPÄIVIÄ

85 VUOTTA

Maria Lassila heinäkuun 7 päivänä Riihimäellä.

Opetustyö keskittyy rippikouluopetukseen. Rippikouluja pidettiin yhteensä 8 ja yksi yksityisrippikoulu. Kuurojen papit pitivät lisäksi uskontotunteja kuurojenkouluissa ja krist. opistossa yhteensä 159 tuntia.

Kuurojen saamasta sielunhoidosta ja huoltotyöstä kertovat seuraavat luvut:

Sairaskäyntejä	148
Huoltokäyntejä	522
Laitoskäyntejä	164
Virastokäyntejä	93

Nämä käynnit jäävät usein huomaamatta. Pappi ja lehtori ovat vaitiolovelvollisia. Keskusteluista ei saa kertoa toisille. Usein ei voi edes kertoa, missä on käynyt. Näihin käynteihin sisältyy monia elämän suruja ja ilojakin.

Kuurojenpapit ovat olleet mukana 43 leirillä ja 16 kurssilla. Ovat pitäneet 28 esitelmää ja luentoja 71. Viittomakielen opetusta on annettu yhteensä 173 tuntia. He ovat olleet mukana 194 kokouksessa ja 292 neuvottelussa.

Matkoilla on jouduttu olemaan paljon, yhteensä 718 päivää! Silloin alkaa tuntua siltä, että on mukava olla kotona taas! Kirjeenvaihto ja tilaisuuksien ilmoittelu kuuroille vie oman aikansa kirjoituspöydän vieressä. Virkalähetyksiä (kirjeitä

Esko Homi
50 vuotta

50 vuotta täyttää heinäkuun 25 päivänä makkaratyöntekijä-maanviljelijä Esko Homi Seinäjoelta. Hän kävi Oulun Kuurojenkoulun Jenny Paulaharjun oppilaina. Maalaistalon poikana hän joutui jo nuorena osallistumaan loma-aikoina kaikenlaisiin talossa esiintyviin töihin. — Koulun käytyään hän pääsi Osuusteurastamo Itikkaan harjoittelijaksi, ja myöhemmin vakituiseksi työntekijäksi, joka työsuhte on jatkunut yhteen menoon 32 vuotta. Työnsä hän on hoitanut tunnollisesti ja taitavasti, ja hänelle on myönnetty v. 1964 Osuustoiminnan II luokan ansiomitäli, sekä v. 1972 Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan II luokan mitäli.

Oman kodin on Esko Homi rakennuttanut kotitalalta lohkokalle palstalle. Hän on naimisissa Eila (o.s. Ikola) kanssa ja heillä on kolme poikaa. Heidän viihtyisässä ja vieraanvaraisessa kodissaan kuurot ystävät mielellään kyläilevät. Alkuaikoina he harjoittivat tilallaan karjan- ja kananhoitoa, mutta ovat nyt keskittyneet viljan viljelyyn.

Esko Homi on toiminut pitkiä aikoja Seinäjoen Kuurojen yhdis-

ja kortteja) on lähetetty yhteensä 3195.

Tässä näitä lukuja. Eivät ne lukuina sano kovin paljon, mutta niiden taakse sisältyy kuurojen hiljaisen seurakunnan elämää monella tavalla, pyhiä hetkiä, iloisia kokouksia, surun hetkiä, ystävien tapauksia, elämää Jumalan edessä.

E. S.

75 VUOTTA

Hilma Huotari kesäkuun 7 päivänä Kajaanissa.

Anna Ahola kesäkuun 27 päivänä Porissa.

Elsa Hyttinen heinäkuun 1 päivänä Lahdessa.

Olga Leppänen heinäkuun 18 päivänä Lahdessa.

70 VUOTTA

Toini Kaipainen heinäkuun 4 päivänä Imatralla.

Algot Strösholm heinäkuun 5 päivänä Vaasassa.

60 VUOTTA

Liisa Helle kesäkuun 2 päivänä Tampereella.

John Kettunen kesäkuun 7 päivänä Oulussa.

Elsa Salonen kesäkuun 13 päivänä Jyväskylässä.

Veera Torkkeli kesäkuun 20 päivänä Lahdessa.

Rauha Siitonen kesäkuun 20 päivänä Imatralla.

Väinö Kärjämäki kesäkuun 7 päivänä Kodisjoella.

Anna Skogberg heinäkuun 18 päivänä Rengossa.

Ville Poikkimetsä heinäkuun 25 päivänä Nivalassa.

50 VUOTTA

Erkki Haapanen kesäkuun 22 päivänä Porissa.

Suoma Isometsä kesäkuun 27 päivänä Vaasassa.

tyksen johtokunnan jäsenenä, ollen välillä rahastonhoitajana. Hän on johtokunnassa edelleen. Luonteeltaan reippaana ja auttavaisena on hän aina hoitanut tunnollisesti hänelle uskotut tehtävät, ollen siten suurena apuna erilaisissa yhdistyksen järjestämissä tilaisuuksissa. Harrastuksista voi mainita shakinpeluun. Kuurojen Liiton kulttuuri-päiville hän on osallistunut tanhujana ja näyttelijänä.

Nuorekkaalle päivänsankarille toivottavat kaikki yhdistystoverit parhainta onnea.

A. V.

Kirjoittajaseminaari

Malminharjun kurssikeskuksessa oli historialliseksi katsottava kulttuuritilaisuus 12—13.4. Kyseessä oli ensimmäinen kuurojen kirjoittajaseminaari. Osanottajia oli lähes parikymmentä. Seminaarin ohjelma oli melko tiivis, luennoilla käsiteltiin lehtikirjoittamista, runon rakennetta ja kirjoittajan käytännön ongelmia. Lisäksi tehtiin erilaisia pikku harjoituksia, joiden mallit on saatu Kirjoittajaopistosta.

Lehtikirjoittamisesta luennoi Kuurojen Lehden toimitussihteeri Jarmo Narmala. Monet seminaarilaisista toimivat lehtiavustajina, joten opastus tuli hyvään tarpeeseen.

Runoja esitti, analysoi ja osin kirjoituttikin Kaisu Korhonen. Teemana oli: runo on parhaat sanat parhaassa järjestyksessä.

Varsinaista asiantuntemusta kuurona harrastajakirjoittajana edusti seminaarissa Laina Vainola. Hän on kirjoittanut muistelmateoksen. Hiljainen tie ja sen syntyvaiheista kirjailija itse kertoi. Kirja on riipaiseva tarina siitä, mitä on olla kuuro Suomessa ja vielä sellainen kuuro, jolla on vimmattu kirjoittamisen pakko. Ympäristö on tarjonut enimmäkseen kuokkaa ja lapiota kynän ja rohkaisun asemasta. Esitelmässään Malminharjulla kirjailija kertoi opetelleensa sanoja ja niiden merkitystä kirjoittelemalla pitkiä muistilistoja, joita sitten saa ja häpeillen panttäsi päähänsä.

Kurssilaiset osallistuivat riemastuttavan aktiivisesti tekstiharjoitukseen. Yhtenä tehtävänä oli kirjoittaa rakkausruno, josta jätettiin pois kaikki kuluneimmat sanat kuten: rakkaus, rakas, tuska, kaiho, onni, sydän, rinta, aatos.

Eräänä osana seminaaria oli varsin kitkerän sävyinen keskustelu maamme kulttuuripoliitikasta. Valanpitäjät eivät tunne käsitettä kuurojen omaehtoinen kulttuuri ja tämä näkyy mm. rahanjaossa. Annetaan kuulevalle teatterille avustusta, että se voi valmistaa viittomakielisen täytelmän, mutta ei tueta kuurojen omaa kulttuuritoimintaa.

Viimekesäisessä kuurojen pohjoismaisessa kongressissa oli yhtenä päätapahtumana Turun kaupunginteatterissa nähty näytelmä »Pas-

tori Jussilainen». Sen esittivät kuurot itse kuuron ohjaajan Kaisu Korhosen harjoittamana. Rouva Korhonen oli tehnyt valtavan työn sovitessaan näytelmän niin että viittomakielisessä esityksessä säilyi juoni alkuperäisenä ja lisäksi siten, että ulkomaiset vieraat »pysyivät kärryllä». Kongressin suojelijana ollut opetusministeri Marjatta Väänänen ei ollut vaivautunut teatteriin eikä koko kongressiin, mistä selvästi näkyy, miten vähäpätöiseksi koetaan yhdistelmä kuuro ja kulttuuri.

Malminharjussa syttyi kipinä, josta toivottavasti tulee iso roihu.

Eira Pitkänen

Yllä on kirjoittajaseminaarin opettajan Eila Pitkäsén henkilökohtainen raportti seminaarista. Raportti on julkaistu Itä-Hämeessä. Lisäksi Eito taittoi peistä kuurojen kulttuuritoiminnan puolesta Helsingin Sanomissa yleisön osastossa. Jutun otsikkona oli: »Missä olit, Väänänen».

Muutkin seminaarin osanottajat ovat muistelleet seminaaria, näistä muistelmista on tämä tilkkuvakka:

Laina:

Totesimme tämän paripäiväisen aivotyöskentelyn tarpeelliseksi ja kehittäväksi. Vaikka se oli rankkaakin, niin se oli piristävän hauskaa älynystyröiden repimistä.

Aura:

Kirjoittajaseminaari oli Raijan idea, suotta ei Raijalle ole annettu viittomamerkkiä »Idea». Ope pani meidät kyhäämään rakkausrunoja, joiden teossa olin, totta vie, oikea väytys.

Jarmo:

Harjoituksen puutetta vain, harjoittele siis.

Laina:

Olen kerran ollut Nuoren Voiman liiton kynäilijäin kurssilla, jonka proosaosan suoritin. Mutta en ottanut osaa runousoppiin. Nyt opin tätäkin Malminharjulla. Ope Pitkänen oli tarmokas ja väsymätön neuvossaan meitä miettimään pisteet ja pilkut sotkuisiin ja erilaisiin vastauksiin.

Aura:

Narmo neuvoi ettei revittyä sanomalehden palasta sovi käyttää kirjoituspaperina jos jotain aikoo Kuurojen Lehteen lähettää.

Silppusäkki

Kuurojen Lähetyksen vuosijuhla on muodostunut suurtaapahtumaksi kuurojen maailmassa. Tänä vuonna juhla pidettiin Kotkassa ja väkeä oli Seurakuntakeskusten salin täydeltä eli melkein 400 henkeä. Vuosijuhlan ohjelmassa oli mm. turkulaisten kuurojen esittämä kirkkonäytelmä »Kuka Jeesus oli». Esitys oli vaikuttava. Näytelmän käsikirjoitus on Eino Savisaaren ja Marja-Leena Lehtosen tekemä ja hyvin pätevää työtä. Sauli Isomäki kertoi, että näytelmää on esitetty jo uusia kertoja. Näin hyvät näytelmät pitäisikin saada esille useammin kuin kerran.

Seurakuntakeskuksen aulassa oli Kerenin koulut toimintaa esittelevä valokuva- ja piirrosnäyttely. Koululaiset ovat samanlaisia eri puolil-

la maailmaa, piirrosten aiheet vain vaihtelevat. Kerenin koululaisten piirroksissa oli leijonia, majoja jne. Minä ihastuin taideteokseen, jossa oli vihreällä pohjalla ruskeita majoja. Majojen edustalta lähti lennokkaan näköisiä mustia polkuja.

Myyntipöydällä oli Kerenistä tulleita käsitöitä. Liinojen ja taulujen hinnat saattavat tuntua korkeilta, mutta eiväthän nämä työt olekaan mitään tavallisia käsitöitä. Niillä on tunnearvoa, koska ne on tehty Kerenissä. Lisäksi ne ovat alusta loppuun käsin tehtyjä ja mallit on suunnitellut kaikkien tuntema Nabai.

— — —
Kuurojen Lähetyksen työtä tehtiin tunnetuksi myös Kotkan Seurakuntakeskuksessa toukokuus-

Naapurista noukittua

Ruotsin kuurojen liitto SDR on pitänyt maaliskuussa liittopäivät. Lehestä SDR-Kontakts 9/76 muutamia poimintoja:

Oma tulkki kuuroutuneille

Tukholman Kuurojen yhdistys on järjestänyt oman tulkin aikuisena kuuroutuneille. Puheen näkeminen huulilta — huulioluku — on heille tärkeämpää kuin varhaiskuuroille, ja siksi heillä on tarve istua mahdollisimman lähellä tulkkia. Tämän tulkin kustantaa Hörcentralen (vastaa Kuulonhuoltoliittoa). Monien kuuroutuneiden on vaikea ymmärtää varhaiskuuroja (varhais-

kuuro = syntymästä tai pikkulap-
sesta asti kuuro). Kuuroutuneitten osa onkin usein vaikea, koska he eivät saa kunnan yhteyttä varhaiskuuroihin enempää kuin kuuleviin-
kaan.

Kielioppi on vaikeaa

Tore Petersson:

— Kuurot eivät ymmärrä sellaista tulkintaa, kun tulkit viittovat ruotsin kieliopin mukaan. Emme ehdi seurata kaikkia käden vilahduksia.

Lars Kruth:

— Alkää käyttäkö ruotsin kielioppia, kun tulkitsette! Näin me, Lars Åke Wikström ja minä, sanomme tulkeille aina, kun saamme siihen tilaisuuden. Kieliopillinen viittominen kuuluu opetukseen, ei muuhun tulkintaan. — Sanomme myös, että kun he pitävät viittomakielen kurssia, kieliopin on annettava odottaa. Viittominen on aloitettava perussanoista, tärkeistä sanoista. — On vain opettajien kop-pailua, kun he keikaroivat kieliopillaan.

(Poimintojen suomentaja LP sanoo aamenensa ja luulee, että tässä olisi meikäläisillekin mietittävää.)

Kirjeystävälle

Osoitit kirjeesi Eskolle, mutta koska asia sivusi minuakin, päätin heittää Sinua kirjeellä.

Oletpa tainnut käsittää kirjoitukseni väärin siinä suhteessa, että olisin moittinut juuri Eskoa. Enpä ole tainnut osata sanojani kovin hyvin valita, jos näin on. Juuri Eskohan on NTT:n (tai Nuorisosaston, kuten sen nimi nykyään kuuluu) sydän ja sielu. Mitä olisikaan nuorisotyö ilman Eskoa? Kuin hevonen ilman valjaita. Ei kirjoitukseni ollut kohdistettu kehenkään henkilöön, vaan asiaan.

Olet sitä mieltä, että on lähdetty väärälle tielle, kun vaaditaan nuoria mukaan nuorisotyötoimikuntaan. Tässä olen vahvasti eri mieltä! On totta, että NTT ei ole nuortenkerho. Se on nuortenkerhoille sama kuin liitto on yhdistyksille. Mutta NTT:stä ei saa tulla opettajamaista toimikuntaa, johon nuorten on mahdotonta samaistua. No, selitänpä tarkemmin, mitä tarkoitan tällä nuorten mukana ololla.

Jo kauan on huomattu, että nuorten mukana olo oman nuortenkerhonsa toiminnassa on voimakkaasti vähentynyt. Nuorison intressit ovat muualla. Olet varmasti huomannut,

että joka yhdistyksessä ja kerhossa on »vaikuttajajäseni», joka saa helposti muut mukaansa. Kun esimerkiksi Lahnajärven nuortenkerhon (Tällaista ei ole, valitsinpa-han vain »vaarattoman» esimerkin) »vaikuttajajäseni» tulisi mukaan NTT:aan ja hänet saataisiin oikein innostumaan toiminnasta, niin hän saisi sekä oman että muiden kerhojen nuoret kiinnostumaan nuorisotyöstä. Viittaan edellä mainitsemaani samaistumiseen. Ennen pitkää häneltä saadaan käyttökelpoisia ideoita, joita hän itse on mukana toteuttamassa. Olen tämän itse kokenut mm. nuorisoleireillä. Ja niin sitten sana kulkee ja mielenkiinto herää. Olen nuorisoleireillä tavannut nuoria eri puolilta Suomea ja varsinkin omatoimisia ja päätäväisiä nuoria on ollut mukana, tästä olemme Eskonkin kanssa olleet samaa mieltä. Poikkeuksia tietysti on, mutta niinhän on kuulevienkin kanssa.

Se, että moitin NTT:läisiä »vanhuudesta» ei tarkoita, että kaikkien toimikunnan jäsenten pitäisi olla nuoria, sen pitäisi käydä selvästi ilmi kirjoituksestani. Miten nuoret oppisivatkaan heille uusia ja

outoja asioita, ellei heillä olisi näitä vanhoja konkareita apunaan? Kun jätetään tiedottaminen, kortiston pito ym. niille, jotka niitä parhaillaankin parastaan antaen hoitavat, voivat NTT:läiset keskittyä nuoriin. On lisäksi otettava huomioon, että toimikunnan jäsenillä on Eskoa ja Esaa lukuunottamatta kuurojen parissa työskentelemisen lisäksi varsinainen päivätyönsä. Es-kolla ja Esallakin on hoidossaan yhdistysten ja urheilun piirissä esiintyvät monenlaiset asiat. Mistä sitä liikenisi aikaa kaikkeen?

Vielä Eskosta. Eräs Eskon parhaimmista puolista on se, että hän ymmärtää, että milloin joku on asioista hänen kanssaan eri mieltä, niin asiat siinä »riitelevät», eivät ihmiset. Monta kertaa olemme Eskon kanssa olleet asioista samaa mieltä ja monta kertaa eri mieltä, mutta ei se ole henkilökohtaiseen ystävyyteemme vaikuttanut.

Täytyy tässä nyt lopettaa, ettei toimitussihteeri hermostu palstatilan kanssa.

»Aurinkoista kesää vaan ja hymyilläään kun tavataan!»

Eija

sa järjestetyssä lähetysnäyttelyssä. Näyttely kuului osana Kotka-viikon ohjelmaan. Aloitteen näyttelyn järjestämisestä teki kirkkoherra Sepo Aalto, joka on lämpimästi tukenut Kotkan seudun Keren-kerhon toimintaa.

Kotka-viikon ohjelmassa oli monia erilaisia näyttelyitä ja kulttuuri-tapahtumia. Teatteritalon näyttelyhallissa kävin katsomassa mielenkiintoista »Historia kotien kätöksissä»-näyttelyä. Kotkalaisista kodeista oli kerätty vanhoja huonekaluja, posliini-, kupari- ja lasitavaroita, tekstiilejä ja koriste-esineitä. Näyttelyä katsellessani tuli mieleen, mis-sähän mahtavat olla mummun vanha käsimankeli, painava silitysrauta, »rännäli» (laite, jossa paahdettiin kahvipapuja) ja monet muut tavarat. Eihän sellaisia osaa eikä voikaan pienissä tiloissa säilytellä. Mutta joitakin vanhoja esineitä silti voisi ottaa talteen muistoksi isovanhempiemme kulttuurista.

Tällaiset näyttelyt ovat niitä harvoja kulttuuripalveluja, joita kuurojenkin on mahdollisuus käyttää hyväksi.

Näyttelyistä puheenollen: äitienpäivä sujui mukavasti (!) koiranäyttelyssä Lahdessa. Mukana oli yli 1000 koiraa ja yli 100 eri koirarotua. Rottweilereita oli melkein 300, sillä Lahdessa oli samanaikaisesti kansainvälinen rottweiler-kongressi. Meidän mörököllimme kilpaili rottweilerurosten avoimessa luokassa. Siinä oli 75 osanottajaa, joten arvostelu kesti koko päivän.

Jokaisen perheenjäsenen oli pitkän odotuksen aikana vuorollaan vahdittava koiraaamme. Minä en hoitanut tehtävää kunnolla, niinpä jouduin kolmantena osapuolena mukaan kahden rottweileruroksen tapeluun. Tilanteesta selvittiin yhdellä auenneella silmäkulmalla ja ryvetytyneillä vaatteilla (minä). Hulumminkin olisi voinut käydä, sillä kun kaksi vahvaa koiraa rupeaa rähinöimään, siitä on leikki kaukana. Mitään vaaraa ei ole, jos kummankin koiran isäntä hallitsee täydelleen koiransa. Mutta minä olenkin emäntä, enkä hallitse vahvaa koiraaamme tarpeeksi. Tällä kertaa tosin osasyynä oli vanhuuttan katkennut talutushihna.

Rottweiler on ihana rotu, mutta vaikea hoitaa ja kasvattaa. Uros on

ehdottomasti koulutettava ja tämä vie aikaa. Jokainen koirarotu asettaakin omistajalleen omat vaatimuksensa, jotka olisi tunnettava, enenkuin koiran hankkii. Näyttelyjen yhä paisuvat osanottajamäärät osoittavat, että koiria hankitaan nykyisin tavattoman paljon. Tuntuu siltä, että koiran omistaminen olisi muotiasia. Koiranvihaa-jiakin on alkanut olla yhä enemmän, eikä sitä yhtään ihmettele. Suuresta joukosta löytyy aina vastuuntunto-miakin koiranomistajia.

Märta Tikkasesta olemme saaneet hyvän puolestapuhujan. Ilta-Sanomien ruotsinkielisellä palstallaan hän ottaa usein esille kuurojen asioita. 20.5. kirjoitti Märta Tikkanen: »Heikki Kahila on hiljattain valittu TV-esiintyjäksi, jonka puhetta kuulovammaisen on helpointa ymmärtää. Kuurot, jotka eivät kuule ollenkaan, ovat kuohuksissaan tästä valinnasta. Kahila lienee kaikista ruudussa näyttäytyvistä henkilöistä se, jolla on liikkumattomimmat huulet!»

Lehdessämme on paljon ollut puhetta siitä, olemmeko kuulovammaisia vai kuuroja. On sovittu, että kuurot ovat eräs kuulovammaisten ryhmä. Jos esim. puhutaan kuulovammaisista televisionkatselijoista, on kuurotkin tässä yhteydessä huomioitava. Mutta ellei asiayhteys vaadi kuulovammaiset-nimityksen käyttöä, silloin ollaan reilusti kuuroja. Myös kuuroutuneet ovat kuuroja. Minua järkytti, kun luin Laina Wainolan väitteen (kirjoitus toisaalla lehdessä), että syntymäkuuroa pidetään jotenkin vähempiarvoisena kuin kuuroutunutta. Siis: on »hienompaa» olla kuulovammainen kuin kuuro ja »hienompaa» olla kuuroutunut kuin varsinainen kuuro! Lopetetaan hienostelu, eikö niin!

Koti-Postissa n:o 9/75 on juttu Thora Saaresta, ja häne perheestään. Rouva Saari on kuuro, muut perheenjäsenet ovat kuulevia. Thora Saari on erittäin taitava lukemaan huulilta. Muut perheenjäsenet eivät aina edes muista, että perheenäiti on kuuro.

Raini

TV-stä nähtyä

Kotimaiset elokuvat ovat television katsotuimpia ohjelmia. Niillä on säännöllisesti yli miljoona katsoijaa. Kotimaisia elokuvia moititaan usein huonoiksi, mutta televisiosta nähtynä vanhat elokuvat ovat tavattoman mielenkiintoisia. Uskoisin, että kuurotkin mielellään katselisivat näitä kotimaisia elokuvia ja varmasti niitä katsellaankin, vaikkei niitä tekstin puuttuessa täysin ymmärretäkään. Mielestäni yksi kotimainen elokuva vuodessa voitaisiin tekstittää kuuroja varten.

Asiaohjelmien katseleminen on ainakin minun kohdallani täysin satunnaista. Joskus huomaa, että ahaa! Tuossahan on tekstiä! Tällä tavoin voi sattumalta nähdä mielenkiintoisiakin ohjelmia. Viimeksi näin »Maailman tuhoisin lento-onnettomuus»-nimisen ohjelman, joka kertoi Pariisiin lähettyvillä noin vuosi sitten sattuneesta lento-onnettomuudesta. Tässä onnettomuudessa kuoli 346 ihmistä! Onnettomuus olisi voitu välttää, koska tiedettiin konetyypissä ollut virheellisyys. Riittävän tehokkaasiin toimenpiteisiin ei kuitenkaan ollut ryhdytty.

Katsoin perheen kanssa mukavaa ohjelmaa delfiineistä. Delfiinit ovat hämmästyttävän viisaita, niiden aivot ovat isommat kuin ihmisen aivot. Yhdysvaltain laivasto kouluttaa delfiinejä erilaisiin tehtäviin! — Tämä ohjelma olisi ollut muutamien pienin tekstein täysin katselukelpoinen kuuroillekin. Kyllähän sitä nytkin voi pelkästään katsella, mutta jotkut tiedot olisivat antaneet katselulle paremman pohjan.

Tuntui oudolta nähdä Leena Korolaisen kuuluttavan, että nyt seura ohjelma, jossa parannetaan akupunktiolla mm. kuuromykkyyttä. Akupunktion yhteydessä puhutaan aina kuuromykkyuden parantamisesta. Kuurouttahan siinä parannetaan. — Tämä ohjelma ainakin olisi pitänyt tekstittää, sillä olisi hienoa ollut tärkeää tietää, miten kuuroutta parannetaan ja millaisia tapauksia voidaan parantaa.

R. N.

Meidän piiri

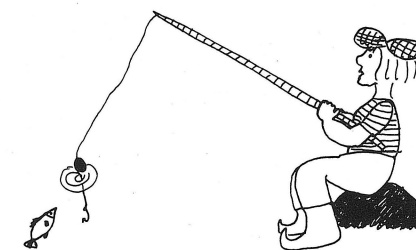
Heipä hei taas!

Mitä teette kesälomalla? Kirjoitakaa tai piirtäkää siitä minulle. Kirjeet voitte lähettää osoitteella: Eeva-Leena Aittoniemi-Kuosa Jämskäntäival 6 G 159, 02150 Espoo 15. Toivottavasti saan oikein paksun pinkan kirjeitä. Minusta on niin hauskaa saada niitä. Kaikki eivät varmasti osaa mahdu lehteen, mutta eihän se ole pääasia, vai mitä.

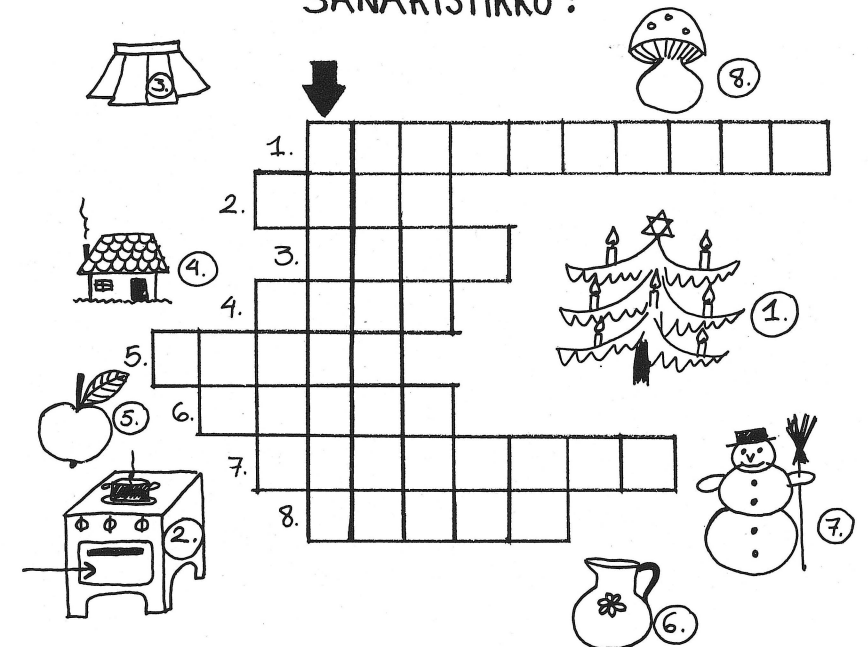
Minä toivon, että kesä olisi oikein lämmin ja kaunis, että voisi uida paljon. Olen nimittäin uimakoulussa. En ehtinyt oppia uimaan nuorempana, mutta nyt aion hankkia sen taidon. Jokaisella pitäisi olla kunnan uimataito, niin voi välttää monta onnettomuutta.

Kouluelämää

Taivas on vaaleansininen ja pilvet valkoisia. Olli menee välitunnille. Hän ajattelee, että tänään on hyvä onki-ilma. Olli katsoo ja alkaa kaivaa matoja. Hän kaivaa matoja mullasta. Koulun vieressä on koivu ja koivun vieressä on aita.

SANARISTIKKO:

Kirjoita joka riville kuvaa vastaava sana. Huomaathan, että kuvat on numeroitu ja samoin rivit. Jos olet kirjoittanut ristikkoon oikeat sanat, niin nuolen osoittamassa kohdassa on pystysuoraan (ylhäältä alaspäin) sana, joka läheisesti liittyy kesäkuuhun ja keskikesään. Oikea vastaus on sivulla 21.

Olli kuulee kun kello soi. Hän menee kouluun. Ollin kädet ovat mustat ja likaiset. Olli istuu pulpettiin. Hän kirjoittaa likaisin käsin. Opettaja katsoo ja käskää Ollin pesemään (kätensä) puhtaaksi. Olli pesee kätensä ja pyyhkii ne kuiviiksi. Opettaja katsoo, että Ollin kädet ovat puhtaat ja hyvät. Olli menee istumaan pulpettiin ja lukee paljon.

Olli kuulee kun kello soi. Koulu loppuu. Olli menee kotiin. Hän on väsynyt. Olli menee onkimaan. Hän istuu järven rannalla ja panee ongenkoukkuun madon. Hän onkii järvestä paljon kaloja.

Tämän hauskan jutun on kirjoittanut Anne Rautiainen. Minäkin pidän onkimisesta. Kissakin tietää, että kala on terveellistä ravintoa. Jos sinulla on kissa, tiedät varmasti, kuinka innokkaasti se syö pikkukalat. Joskus se yrittää itsekin pyydystää tassullaan kalaa laituriilta. Mutta siitä kissa ei pidä, että sen tassut kastuu.

Viime kerralla tytöt kertoivat työharjoittelusta leipomossa. Nyt on sitten poikien vuoro. Tämän kirjeen on lähettänyt Matti Heimonen.

Työharjoittelussa

Tapani ja minä olimme yhdessä työharjoittelussa. Me tervehdimme johtajaa. Maanantaina 17. päivänä alkoi työ. Työ loppui tiistaina 25. päivänä. Tapani ja minä pesimme puhtaaksi kahdeksan autotelinettä. Minä söin ruokaa baarissa. Sitä ei tarvinnut maksaa.

Tapani ja minä viilasimme sileäksi viisi keltaista kaappia ja myös yhden tummanpunaisen kaapin. Me maalasimme punaisen kuorma-auton. Me höyläsimme sileäksi paljon kaltaisia lautoja ja keltaisia pyylevyjä. Niitä oli 12. Tapani, 2 miestä, 2 naista ja minä työnsimme autoa. Kaikki menimme kahville kello kaksi. Siellä oli myös limsaa ja leipää.

Molemmat joukkueet yhteiskuvassa.

3-1 ja 3-0 Suomi-Ruotsi naisten lentopallomaatottelussa

Maiden välinen ensimmäinen maatottelu naisten lentopalloilussa pidettiin 12-13.4. Helsingissä.

Ensimmäisen ottelun Suomi aloitti seuraavalla kokoonpanolla: Laurila, Liimatainen, Vuorimies, Suominen, Widberg ja Laakso. Suomen peli lähti yllättävän hienosti pyörimään. Suomi oli koko erän ajan niskan päällä. Erä tuli kotiin 15-7.

Toiseen erään Suomi lähti ensimmäisen onnistuneen erän huumana. Unohdettiin pelaaminen ja nyt vuorostaan Ruotsi oli niskan päällä, vieden erän pistein 15-7. Tilanne oli 1-1.

Kolmas erä oli aluksi hermostuttava. Ruotsi pääsi johtoon 7-3, siinä vaiheessa Suomi otti aikalisän. Suunniteltiin jatkaa rauhallisesti ja pelata varman päälle. Hetkessä oli Suomi kaventanut eroa 6-9. Ruotsi otti tässä aikalisän. Tämäkään ei auttanut, vaan Suomen ruletti pyöri yleisön kannustaessa. Suomen johtaessa 14-11 Ruotsi otti aikalisän, mutta Suomi jatkoi erävoittoon 15-11.

Neljännessä erässä Suomi pelasi vapautuneesti voittaen erän 15-8 ja ottelun loppulukemaksi jäi 3-1.

Seuraavana päivänä oli toinen ottelu, jonka Suomi aloitti kokoonpanossa: Laurila, Kaikkonen, Vuo-

rimies, Hintikka, Widberg ja Kuusinen. Tyttömme olivat aamuvirkkuja voittaen erän 15-10. Toisessa erässä Ruotsi otti väkisin johdon 8-4. Katsottiin parhaaksi ottaa aikalisä ja rahoittaa joukkuetta. Tuotapikaa Suomi tasoitti tilanteeseen 8-8. Ruotsi otti aikalisän. Sekään ei auttanut. Laurilan passit alkoi tuottaa hedelmää Vuorimiehen ja Widbergin iskiessä ja Kaikkosen jujuttaessa ovelasti verkolla. Myös Hintikan ja Kuusisen aloitukset onnistuivat. Erä päättyi 15-11.

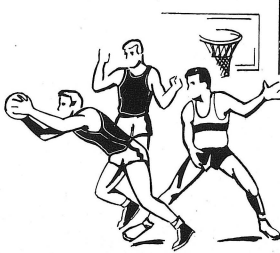
Kolmannessa erässä Ruotsi alkoi näyttää alistuneelta Suomen tyttöjen antaessa vaikeita aloitusyötyjä. Tässä erässä ei ollut epäilystäkään kuka vie voiton, erä tuli Suomelle 15-8 ja toisen päivän maatotteluvoitto kirkkaasti 3-0.

Maatotteluplakaatit jakoi SKUL:n puheenjohtaja Urho Lehtimäki. Heron lahjoittamat maljakot saivat Suomen K. Vuorimies ja Ruotsin E. Johansson. Porin lahjoittamat palkinnot saivat Kaikkonen ja Johansson. Joukkueiden kapteenit saivat lisäksi kukkakimput.

SKUL:n lentopallojaosto kiittää pelaajia hyvästä pelisuorituksesta sekä seuroja, jotka ovat antaneet tukea naisten lentopalloilulle, ja Heroa järjestelyistä.

Masa

TURKU 3-5.10.1975

THE
EUROPEAN
CHAMPIONSHIPS
IN BASKETBALL
FOR DEAFS
KUUROJEN KORIPALLON
EM-KISAT

Kansainvälinen suurtahtuma Turussa lokakuun 3-5 päivinä

Suomi järjestää tulevan lokakuun 3-5 päivinä ensimmäiset kuurojen koripallon EM-kilpailut Turussa. Tarkoitus on käynnistää kisat tapahtuviksi joka neljäs vuosi Maailmankisojen tapaan siten, että Maailmankisoilla ja EM-kisoilla on kaksi vuotta väliä. Tällä tavoin saadaan koripalloilijoille enemmän tärkeitä kansainvälisiä pelikontakteja ja tavoitteita.

Nyt järjestettäviin kisoihin on ilmoittautunut osanottajia odotettua vähemmän eli isäntämaan Suomen lisäksi neljä maata. Viiden maan kesken pelattavia otteluita kertyy kymmenen, joten näkemistä kyllä riittää. Osanottajien vähyyteen saatetaan olla syynä se, että kisat ovat ensimmäiset laatuaan eivätkä koripallomaat ole osanneet varautua niihin. Ainakin Neuvostoliiton suhteen ovat asiat näin. NL:n poissa jänti on järjestäjille pettymys, mutta suuri ja mahtava Neuvostoliitto pahottelee (ranskankielellä) että sikäläinen ohjelma on ja pysyy lukossa. Maat, jotka Suomen lisäksi ovat ilmoittautuneet kisoihin, ovat Ruotsi, Puola, Israel ja Jugoslavia.

Kisat pidetään Sampoalinnan Palloiluhallissa Itäinenkatu 45, alkaen perjantaina 3 pñä klo 16. Lauantaina pelataan kahdessa jaksossa yhteensä viisi ottelua ja sunnuntaina kolme. Näkemistä riittää myös viihdepuolella: Perjantaina

Suomen Kuurojen urheiluliiton maastojuoksumestaruuskilpailut

10.5. 1975 Jyväskylän Harjun maastossa.

Tulokset:

Yleinen 5 km: 1. Kauko Pekkala Kunto 16.43, 2. Timo Karvonen Kunto 17.28, 3. Kauko Hökkä Oulun Ryhti 17.50, 4. Pentti Talman Vaasan Wellas 18.14, 5. Kari Saarikoski Wellas 18.31, 6. Jukka Ala-Marttila Wellas 17.53, 7. Markku Alakoski Wellas 21.41, 8. Erkki Tiittanen Jyväskylän Jalo 23.21.

Ikämiehet 5 km: 1. Pauli Savolainen Jalo 17.01, 2. Teuvo Stenbacka Porin KU 19.35, 3. Paavo Hantunen Jelo 21.57.

Alle 20 v. pojat 5 km: 1. Kauko Holappa Valpas 20.46, 2. Risto Lehtinen Mikkelin KU 21.27, 3. Markku Hänninen Valpas 25.09.

Alle 18 v. pojat 3,2 km: 1. Reijo Widell Jalo 12.14, 2. Seppo Halttunen Jalo 12.51, 3. Arto Pelkonen Jalo 12.57.

Alle 16 v. pojat 3,2 km: 1. Markku Leppänen Jalo 11.35, 2. Seppo Halinen MKU 12.26, 3. Jukka Jouhki MKU 12.35, 4. Teuvo Saven MKU 14.31, 5. Jauko Mustonen Jalo 14.44.

Alle 14 v. pojat 1,6 km: 1. Jari Hämmälä Jalo 6.20, 2. Reijo Pakarinen Jalo 6.26, 3. Pentti Virtanen Valpas 6.33, 4. Erik Sneck MKU 6.49, 5. Arto Koistinen Jalo 7.02.

Naiset 3,2 km: 1. Tuula Petäys Vaasan Wellas 14.31, 2. Anja-Riitta Liimatainen Jalo 16.21.

Alle 16 v. tytöt 3,2 km: 1. Aino Lahdenperä MKU 16.50, 2. Soili Kahelin Jalo 18.51, 3. Liisa Lillukka Jalo 19.28.

Alle 12 v. tytöt 1,6 km: 1. Johanna Lehtomäki Jalo 8.02, 2. Ulla-Maija Kaasalainen Jalo 8.14.

klo 20 on Kuurojentalolla viihde-iltana. Lauantai-iltana on illallistanssiais ravintola Aura Marinassa.

Turkuun kannattaa siis suunnistaa lokakuun alussa.

Lisää tietoa annetaan Kuurojen Lehden tulevissa numeroissa.

Hei!

Sirpa

Kuurojen Urheiluliiton yleisurheilumestaruuskilpailut

järjestetään Hämeenlinnassa Kaurialan urheilukentällä elokuun 9-10 päivänä. Kilpailut ovat samalla karsintakilpailut Norjan kuurojen urheiluliiton 50-vuotisjuhlaan.

Tarkemmin heinäkuun numerossa. Tervetuloa Hämeenlinnaan.

Hämeenlinnan Häli r.y.

SKUL:n lentopallon SM-sarjojen lopputulokset v. 1974-1975

Miehet:

	O	V	H	E	P
Kultaa Valpas	12	12	9	36	0
Hopeaa Jalo	12	7	5	21	19
Pronssia Hero	12	3	9	16	19

Naiset:

	O	V	H	E	P
Kultaa Hero	8	8	0	25	4
Hopeaa Jalo	8	4	4	16	13
Pronssia Valpas	8	0	8	1	24

KILPAILUKUTSU

Kansalliset yleisurheilukilpailut ja seuraottelu Valpas, Wellas, yhdistetty Jalo & Kunto kesäkuun 28 pñä klo 14.00 Väinölänniemien kentällä.

Lajit: 100 m, 800 m, 3000 m, pituus, keihäs, kiekko ja 4x100 m viesti. Naiset: 100 m, pituus 800 m. Nuoret 20 v. 1000 m.

Ilmoittautumiset kesäkuun 18 päivään mennessä os: Kuopion Kunto, Tiuhottarentie 1 A 12, 70500 Kuopio 50.

Urheiluterveisin

Kuopion Kunto r.y.

Hämeenlinnan Häli r.y.

Kansalliset suunnistuskilpailut Hämeenlinnan Mäntyrannassa toukokuun 3 päivänä 1975.

M-1, 7,5 km: 1. Reijo Krook Häli 1.41.05, 2. Tauno Tiilikka LKU 1.43.20, 3. Juhani Syvänen Häli 2.04.45, 4. Arvi Hänninen Hero 2.12.45.

M-35, 6 km: 1. Sulo Rannikko Valpas 1.39.50, 2. Olli Lehti Hero 1.59.40, 3. Kalevi Kuningas Valpas 2.04.55, 4. Reino Sulkanen LKU 3.22.00.

M-3, 4,2 km: 1. Pauli Bärn Häli 2.32.35, 2. Elis Viberg LKU 2.47.50.

Pikkikilpailut Oulussa

Olhavassa, Kemissä ja Oulun välillä, meren jäällä, pidettiin pikkikilpailut 12.4. 1975. Kilpailut olivat sekä Pohjois-Suomen kuurojen mestaruuskilpailut että avoin kilpailu muilta paikkakunnilta saapuneille kuuroille. Pohjois-Suomen mestaruuden voitti A. Piirala Lapista ja avoimen kilpailun Matti Kattainen Tampereelta. Naisten mestaruuden vei T. Suutari Oulusta ja avoimen kilpailun voitti I. Pernu niinikään Oulusta. Pohjois-Suomen mestaruuden joukkuekilpailussa vei Lappi, avoimen sarjan voitti Tampere.

Tulokset:

Pohjois-Suomen mestaruuskilpailut
Miehet: 1. A. Piirala Lappi 750 g, 2. T. Suutari Oulu 410 g, 3. M. Kuhmonen Oulu 400 g, 4. T. Forsten Oulu 375 g, 5. E. Virkkunen Oulu 375 g.

Naiset: 1. T. Suutari Oulu 310 g, 2. I. Pernu Oulu 200 g, 3. S. Hökkä Oulu 70 g.

Avoin kilpailu

Miehet: M. Kattainen Tre 775 g, 2. T. Kokko Turku 750 g, 3. A. Piirainen Lappi 750 g, 4. O. Knuutinen Oulu 690 g, 5. J. Järvinen Tre 680 g.

Naiset: 1. Pernu Oulu 200 g.

Joukkuekilpailu

Pohjois-Suomi: 1. Lappi 1240 g, 2. Oulu I 880 g, 3. Oulu II. Avoin sarja: 1. Tampere 2030 g.

SEURATOIMINTAA

Kuopion Kunto r.y. Illanvietto kansallisten yleisurheilukilpailujen yhteydessä kesäkuun 28 pñä klo 19.00 kesäkodilla Laijonsaareissa.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa Kuopioon.

Man kan inte pruta på hörselskadades rehabilitering

Inom social- och hälsovården har statsmakten infört ett sparprogram, därför att landets ekonomi är dålig. Också rehabiliteringen berörs, den skall inskränkas.

I vårt land kan centralsjukhusen och andra inrättningar som sköter dövas rehabilitering ta emot endast 20 % av alla som behöver vård. En stor del av ungefär 300.000 hörselskadade medborgare går miste om samhällets kulturtjänster därför att det inte finns medel till förbättrande av kommunikationsresurserna. Ca 5.000 döva blir helt och hållet utan, eftersom samhället inte kan ordna specialservice för dem. När situationen är den, får man inte bromsa eller begränsa de planer som finns för att utveckla rehabiliteringen och servicen. Tvärtom, de måste påskyndas och utbyggas så att denna handikappgrupp kan uppnå en jämlik ställning med andra medborgare.

Statsmaktens indragningprogram får inte beröra de hörselskadades och inte heller andra handikappgruppers specialundervisning. Att barnen i tid får rehabilitering och en förnuftig specialskoleundervisning åstadkommer revolutionerande möjligheter för de hörselskadades verksamhet. Ett viktig mål i uppfostringspolitiken är ju att skolväsendet skall anpassas efter handikappade barns förutsättningar.

Eftersom samhällets produktionsapparat i nära framtid kommer att uppleva en stor brist på yrkeskunnig arbetskraft, måste samhället effektivt investera medel för handikappade människors rehabilitering.

Och reglera de arbetsförhållanden som åstadkommer hörselskadador. Landets ekonomi har knappast råd att under 1980-talet utbetala en förtidig pension åt över 300.000 medborgare i arbetsåldern, för att de är oförmögna att arbeta.

»FULLSTÄNDIGA MEDBORGARRÄTTIGHETER ÅT ALLA DÖVA»

VII DÖVAS VÄRLDSKONGRESS I WASHINGTON 1—7.8. 1975

Dövas Världsförbund grundades 1951, det är en internationell organisation som har officiella förbindelser med FN, UNESCO, Världshälsoorganisationen och Internationella arbetsorganisationen. Förbundets främsta mål är att främja de dövas sociala ställning, deras rehabilitering och utbildning samt att förhindra sjukdomar som förorsakar dövhet att sprida sig. Förbundet deltar i program som avser att rehabilitera och skydda döva, att förbättra dövas situation på alla sätt och att passa in döva så fullständigt som möjligt i de hörandes liv. Förbundet samarbetar med nationella och internationella organ, föreningar och organisationer.

Enligt Världsförbundets stadgar bör en världsomfattande kongress sammankallas vart fjärde år, och till den inbjudas representanter och befullmäktigade för vetenskapsmän och sakkunniga experter, för nationella och internationella organisationer och inrättningar. Kongressen fungerar som ett internationellt forum där var och en som intresserar sig för de dövas problem har rätt att fritt säga sin mening.

Huvudkvarteret för Dövas Världsförbund ligger i Rom. Hittills har kongresser hållits i Zagreb 1955, Wiesbaden 1959, Stockholm 1963, Warszawa 1967 och Paris 1971. Till förbundet hör dövföreningar från 56 länder.

Världsförbundets vetenskapliga kommitté är ett rådgivande organ med 250 forskare och experter från alla delar av världen. Enligt Världsförbundets statistik finns det mera än 35 miljoner döva och hörselskadade i världen.

Temat för VII Världskongressen är »Fullständiga medborgarrättigheter åt alla döva». Kongressens huvudsakliga uppgift är att underlätta distributionen av forsknings-

resultat och utbytande av fakta till olika delar av jordklotet. En annan av de viktigare uppgifterna är att finna sättet för hur distributionen av forskningresultaten ordnas och hur de beaktas överallt i världen. Planeringen för detta ligger på världsförbundets ansvar. Ett sådant arbete har man aldrig försökt göra, inte ens formellt, och om man nu vill få det till stånd, då har denna kongress visat vägen.

Finländska gruppen

Från Finland deltar 45 personer i kongressen. Som representanter deltar förbundets viceordförande Kaisu Korhonen och informationssekreteraren Liisa Kauppinen. Tolkar är pastor Eino Savisaari och skolkurator Raili Ojala.

Resan är en gruppresa, ordnad av Finlands dövas förbund. Avresan sker 31.7. och återresan 15.8. Kongressen avslutas 7.8. och därefter gör gruppen en bussresa till Niagara och Toronto.

Ett brev och dess omvägar

Rom

11.3. 1975

Till Utrikesministeriet

Ambassaden sänder härmed höga aktningsfullt till Utrikesministeriet bifogade fotostatistik av ett brev från Dövas Världsförbunds generalsekreterare n:o CM-75/AMB/15728 med bilagor. Ministeriet torde sända materialet vidare till Finlands Dövas Förbund rf, som är medlem i Dövas Världsförbund.

Världsförbundets generalsekreterare ber Finlands myndigheter villigt ge sitt stöd till Finlands Dövas Förbund, på det att förbundet kunde skicka en delegation till Washington. Vi ber Ministeriet befordra brevets innehåll till undervisningsministeriet samt till Social- och hälsovårdsministeriet.

Ambassadsekreterare

Markku Niinioja

UTRIKESMINISTERIET

Helsingfors

18.3. 1975

Till Social- och hälsovårdsministeriet

Till kännedom:

Avskrift av Finlands ambassads i Rom avsända brev 11.3. 1975 n:o 235/81 med bilagor.

Utrikesministeriets stämpel

Aprilfläkt i Kuopio

En söt liten flicka tecknar på fyra fotografier »Jag är din vän». Nästan hundra fullvuxna och tretio barn lärde sig teckna i Kuopio. I Hörselskadades skola. Man hade den 20 april ordnat jippot.

Vi döva, hörselskadade och hörande föräldrar med barn bekantade oss med varandra och med den delvis bekanta skolan. Det var under en programafon. I början påpekade man betydelsen av samarbete mellan hörselskadade, så att isynnerhet de hörselskadade barnen inte blir utanför förströelser och hobbyaktiviteter. De gemensamma resurserna räcker bättre till på så sätt.

Skolans föreståndare Väisänen hoppades i sitt tal att skolan också i framtiden skall bli dövas och hörselskadades samlingsplats. Kuopio dövförening, Kuopios KUNTO, hörselskadade barns föräldraförening, lomhördas förening och Haapaniemi barnträdgårds specialavdelning, presenterade alla sin verksamhet.

Naturligtvis var de konstnärliga programmen huvudsaken eftersom »Aprilfläkten» mest var avsedd att »vädra hjärnan» och ge tillfällen åt alla att bli bekanta med varandra. Eleverna, från de minsta till de största visade upp danser och sjöng. Man minns mest visan om den lilla och den stora bagaren, då de pantomimiska tecknena ändrades efterhand hur stor bagaren var. De döva framförde många pantomimsketcher, det behövdes inte tolk för att förstå dem. Sedan fick

Social- och hälsovårdsministeriet

Helsingfors

17.4. 1975

Till Medicinalstyrelsen

Till kännedom (föreg.brev)

Avdelningschef Markus Onnela

Medicinalstyrelsen

Helsingfors

5.5. 1975

Till Dövas Förbund

Medicinalstyrelsen sänder bifogade handlingar, som översänts från social- och hälsovårdsministeriet,

Dövheten ett hinder — svårt tillägna sig samhällets tjänster

Keski-Suomen Kuurot ry (Mellersta-Finlands döva) ordnade den 24.4.75 ett informations- och diskussionsmöte i Jyväskylä församlingshus. Kallelse hade skickats till stadsfullmäktiges alla parti-grupper och socialfältets representanter. Berömvärt många hade infunnit sig. Men pressens likgiltighet, den undgick man inte att märka. Över tio inbjudningar hade skickats och endast Keski-Suomalainen och Rundradion infann sig. De övriga lyste med sin frånvaro.

Föreningens ordförande Martti Juurikkapuro öppnade mötet. I sitt hälsningstal gav han en känga åt kommunerna i Jyväskylä med omnejd.. De sköter nämligen illa sina döva. Bl.a. sade han att ett bevis för samhällets olust att ingripa var det öde en vädjan till Jyväskylä stad och sju kommuner fått.

Endast fyra kommuner svarade på en förfrågan huruvida döva har möjligheter att få service. Brev hade skickats till Jyväskylä stad

barnen gå till sitt fiske och de vuxna till kaffet.

Aprilfläktens ändamål var att informera oss om varandra, visa att vi finns till, liksom också dövföreningarna. Kanske vi också i framtiden kan inspireras att ordna tillfällen som ger rekreation och möjligheter att utbyta åsikter.

Tack till alla som ordnade denna lyckade fest.

Päivi

M. Parmala
chefsläkare

»Man talat dessa enkla ord, tag mot dem, döva, från vår dyra fosterjord»
(fritt efter Runeberg)

och landskommun, Laukaa, Petäjävesi, Muurame, Säynätsalo, Uurainen och Toivakka. I svaret från Jyväskylä stad kunde man avläsa en ovilja mot att samarbeta med grannkommunerna. Laukaa var fullkomligt avvisande men Säynätsalo medgörlig. I Toivakka ville man ha tilläggsuppgifter, varvid föreningens representanter begav sig till själva platsen för att ge dem det.

Kaisu Korhonen höll själva referatföredraget. Hon sade att man här på denna plats, kunde se att döva och hörande satt vid skilda bord. Hon sade att man inte ber om ekonomiskt stöd utan mera om rätten till samma service som andra får. Hon sade att beslutsfattarna blivit så främmande för de dövas sak, att de inte har något djupare begrepp om hela saken.

Dövsystem, diakonissan Aune Ihalainen konstaterade bl.a. att det värsta är hur litet människor vet om dövheten och vilka skadeverkningar den har. Därför bedömer man saken felaktigt både på statligt, kommunalt och individuellt håll.

Ett problem är skolan. I dövs skolan får den dövfödde inte samma kunskapsmängd som barn i folkskolan får. Man förmår inte tillgodogöra sig kunskaper om man inte har språket. Inte ens lagen ger samma förmåner åt döva som åt hörande, sade Ihalainen och tillade att invalidlagen beviljar en rehabiliteringssekreterare åt blinda men inte åt döva. Talaren antog att samhället mera förstår blindhetens handikapp än dövhetens. En information har skickats till Jyväskylä från socialnämnden, där man förklarar specialförmånerna för handikappade och pensionärer. Där berättas om 22 punkter, endast en av dem talar om en fullständig förmån som också gäller döva. Alla andra punkter förutsätter att det finns tolk eller dövarbetare.

Ihalainen hoppades att läget skulle förbättras, den tidiga rehabiliteringen för döva småbarn effektivteras, staten bör anställa 30—40 socialassistenter (konsulenter). Finns det över 100 döva på en ort, bör en kommunal socialassistent, en

Det märkvärdiga stället ÅVIK

Så är det. Åvik är ett märkvärdigt ställe, många ansikten har hon haft. I början när vi blev bekanta, var hon länsmansbostället i Nurmijärvi. Kanske det var här den länsmannen bodde som var till förtret för de sju bröderna. När våra gamla tanter och barnen i skolhemmet flyttade hit, fanns här den välkända byggningen, fast rödmålad med vita knutar, loftet, fähuset, bastun. Där bodde Karjalanmummo, gumman som hittades på vägen och hämtades hit. Ingen visste vem hon var. Sylvi Friman pysslade om henne och har berättat mycket om henne.

Småningom kom det vattenledning till huset. Gummorna behövde inte mera skuffa vatten på kälken upp till huset och till fähuset, med kjolfällen nerisad som en ballong kring benen i vinterkölden. Det kom elektiskt ljus, de osande petroleumlamporna sattes på vinden. Det kom värmeledning och man behövde inte mera med skräck tänka på hur de blinda tanterna skötte om sina brasor i rummen. Med vattenledningen följde WC, och det var en nymodighet som tanterna hade svårt att gilla. Man var van att traska över den stora gården

till fähuset där dasset var, och så skulle det vara. En sen höstkväll rusade hunden Don till dörren skällande, hoppande mot handtaget och försökte skuffa upp dörren. Blinda Maria Nyman kom från sin aftonpromenad från dasset och var utestängd, någon hade läst dörren till natten. Don var en något ilsken hund, men de blinda fick trampa på honom i misstag, det brydde han sig inte om.

Nu börjande det hända större saker. Man byggde till. Stilen på det hela ändrades, ett hus liknade kanske för mycket ett stadshus, ett annat påminde med sina röda tegelmurar (oerhört beundrat av arkitekten själv) om Riihimäki fängelset, sade orsborna. Men bara Åvik får överlopps pengar skall här planteras träd och buskar och männe inte murarna också då förskönas.

Så kom det verkliga storjippot. Huvudbyggningen måste vika för ett nytt praktiskt hus. Det var oerhört eldfarligt också, riktigt ett favoritmål för en explosiv stor eldsvåda, sade en brandchef engång. Flere eldsvådor hade faktisk varit på gång, men genom ett mirakel blev de alltid släckta. För

teckningskunnig hälsovårdare på hälsocentret och tolkar i allmänhet anställas.

Dövas socialassistent i Östra-Finland, Päivi Pietilä, sade att det endast finns tre socialassistenter i hela Finland. I hennes distrikt som sträcker sig över fyra län, bor 900 döva. Hon anlitas för de mest olika uppgifter, från bilköp till hyresärenden. En socialssistent hinner inte hålla kontakten uppe med kommunernas myndigheter.

Raïli Ojala tog till orda och sade att hon som liten flicka fått vara talrör för sina föräldrar och öra för de hörande. Hon berättade om sin nuvarande uppgift som kurator i dövskolan och om de intryck hon fått där.

Ordet gavs nu åt talesmännen från kommuner, socialfältet, hälsovården och arbetsförmedlingen.

Man kunde av dem höra den verkliga sanningen, att de dövas ställning borde med det snaraste förbättras. Ordförande för stadsfullmäktige, Erkki Vasama, sade att dövföreningen i Jyväskylä arbetat i 60 år, nu först har man ordnat en information i saken. Han sade att undersökningar angående döva har gjorts nu, de senaste åren, vilket bevisar att samhället vaknat sent. Hädanefter kan döva i Jyväskylä kanalisera sina önskemål till ett handikapparåd, som har nära kontakt med stadens styrelse.

Kaisu Korhonen avslutade kvällen med några ord. Kvällen hade gett nya impulser och man kunde se tillfredsställelsen lysa i alla dövas och deras vänners ansikten. Man har ju tagit ett steg till mot en bättre framtid.

M. J.

att inte tala om kriget 1918 då tyskarna kom längs banan och motparten förskansade sig uppe på åsen. Åvik var länge kallt och dragit efter alla kulhålen.

Nu skulle det bli storjippo. Hela Hyvingepressen och orsborna var närvarande när det gamla huset med ett par stötar av stormaskiner skulle dras omkull. Men gamla huset stod kvar, man rev sedan ner det för hand, liksom det i tiden blivit uppbyggt. Och stockar var ännu vita och fina.

Det kära gamla Åvikhuset. Som en varm famn kändes hon, när man steg in i tamburen. Ofta kom en liten lamunge emot, mamman hade övergett henne och hon fick intensiv vård här. Eller en korg med en sjuk höna låg framför brasen mellan Ida och Sofi, som satt och spann vid spinnrockarna. Och på fönsterbrädet låg katten Pörri och sov. Hon satt ofta på kvällarna utanför matsalsfönstret på en snödriva och tittade in på oss medan vi åt kvällsvard. Precis som om hon tittat på TV. Sen kom hon in när hon själv behagade.

Underligt nog har Åviks varma atmosfär bibehållits också i den nya byggningen. Detta har många skrivit och vittnat om. Låt mig berätta om museet.

Karl Oskar Malms möbler och papper har efter en lång »landsflykt» hittat hem. Här skall dövas museum ställas upp. Lauri Paunu och undertecknad har tills vidare packat upp och tittat genom pappren och de gamla böckerna. En fackman, en museiman, har undersökt materialet och konstaterat att museet blir ett av de intressantare målen i trakten. En kommitté har grundats, understöd har sökts och Åvik kommer att införlivas bland Hyvinge sevärdheter när sightseeingturerna går i trakten.

Tänk vad man ännu får uppleva förrän tänderna ramlar!

Ledsamt nog har mycket av det gamla värdefulla materialet på Åvik försvunnit. Folk har kommit och gått bland personalen och någon okunnig person har i misstag för-

Skrivarseminariet i Malminharju

På Malminharju kurscentrum kunde man uppleva en historisk kulturhändelse. Det var de dövas skrivarseminarium, det första i sitt slag den 12—13.4. Närmare 20 deltagare hade infunnit sig. Programmet var fullspäckat, under föreläsningarna behandlades tidningsskrivier, dikternas uppbyggnad och praktiska problem som uppstår hos en skrivare. Dessutom gjordes små övningar på ämnen som kursläraren hade med sig.

Verksamhetsledaren Jarmo NARMALA talade om hur man skriver en tidning. Många av seminariedeltagarna är medarbetare i Dövas tidskrift, varför undervisningen var nyttig.

Kaisu KORHONEN framförde dikter, analyserade dem och skrev endel dessutom. Temat var: en dikt består av de bästa orden i den bästa ordningen.

Laina WAINOLA representerade den döva författaren med den bästa sakkännedomen. Hon har skrivit ner sina minnen i Hiljainen tie (Den tysta vägen, som redan är översatt till svenska men inte ännu funnit en förläggare). Boken är ett gripande dokument över hur det är att vara döv i Finland och dess-

stört sådant som kunnat passa vårt museum.

Hur är det med dig, kära läsare? Har du något gammalt minne från skoltiden, brev, böcker eller fotografier? Spara dem och tänk på Åvik. Vårt museum skall ju berätta historien om Finlands döva.

Vi har många fotografier som ingen känner. De skall ställas upp och säkert blir det intressant för alla och envar att undersöka dem, alltid känner någon igen på bilderna och gåtorna blir lösta.

Åviks Understödsförening har fått en vitamininjektion. Seppo Lehtonen, en björneborgspojke, har lovat sköta informationen på Åvik. Han skall sköta Kädestä Käteen (Från hand till hand) om någon kommer ihåg den tidningen. I den får du läsa nyheter om Åvik. Förutsatt att du blir medlem i understödsföreningen.

Hälsningar från Åvik

Rea

utom en sådan döv som har ett ursinnigt behov att skriva. Omgivningen har satt för det mesta hacka och spade i handen på henne, i stället för att ge penna och uppmuntran. Utom de språkliga problemen som fanns måste Laina Wainola dessutom kämpa mot de hörandes fördomar, till och med mot deras fiendlighet. Författarinnan berättade att hon skrev ner ord på långa listor som hon sedan lärde sig i smyg och nästan skamset. Kursdeltagarna satte igång med textövningar som gav fröjdefulla resultat. En uppgift var att skriva en kärleksdikt där alla mest slitna ord som: kärlek, kära, smärta, längtan, lycka, hjärta, bröst inte fick tas med. Här ett stilprov:

Du log mot mig,
en liten ljuvlig fågel
flög genom min själ,
Du log mot mig
men världen är ju
plötsligt vacker!
Du log mot mig
solen lyste genom regnet
och jämfota hoppade jag
störtade genom staden.
Bara därför att du log mot mig.

Vid seminariet diskuterades i en bitterfärgad ton vårt lands kulturpolitik. De som makten haver känner inte till begreppet: dövas egna personliga kultur. Det märks också vid utdelandet av kulturmedlen, bl.a.

Man ger understöd till hörande teatrar att de skall göra en pjäs på teckenspråket, men de understöder inte de dövas egna verksamheter.

Senaste sommar var en av kulturhändelserna »Pastor Jussilainen» på Åbo stadsteater. Fru Kaisu Korhonen hade gjort att enormt arbete med att bearbeta pjäsen så den skulle behålla sin äkthet även på teckenspråket och dessutom göra den begriplig för utlänningarna. Kongressens beskyddare, undervisningsminister Marjatta Väänänen, hade inte besvärat sig till hela kongressen. Ett bevis på hur litet man värderar begreppet döva och kulturen.

En gnista tändes på Malminharju, kanske det blir ett stort bål. En liten dikt ännu:

Väntjänsten

Jag såg en kväll på TV. Man visade filmen »Ensam i storstaden». Man berättade om barnhemsskyddslingar, äldre och sjuka, sådana som levde allena, aldrig råkade vänner då de inte hade någon vän. Endel behöver hjälp under sitt vardagliga liv. Det mest gripande var att se en krigsinvalids tillvaro. Han bodde allena i en bostad som saknade alla bekvämligheter. Han kommer i bastu bara då någon för honom dit. Dagarna i ända sitter han i rullstolen och räknar tegelstenarna på det motsatta husets vägg. Han hade förlorat båda fötterna och tårarna rann längs hans kinder när han berättade om sitt liv.

Röda Korsets vänkrets försöker hjälpa sådana människor. Friska och människor med vilja att hjälpa besöker dessa ensamma och försöker hjälpa efter sin bästa förmåga.

När jag sett programmet började jag fundera över de ensamma döva människorna, hur många finns det som skulle bli glada över den väntjänsten. Varför kunde inte vi friska döva hjälpa? Nog borde de flesta ha tid någon gång i veckan att göra det. Det ligger döva på sjukhus, som säkert skulle bli glada över att få tala med någon döv. Många av dem har ju svårigheter när det gäller att sätta igång samtal med hörande. Det finns ensamma pensionärer som vi kunde hjälp med att uträtta små ärenden eller bara sitta hos dem och hålla sällskap. Och dövblinda kunde vi hjälpa på många sätt. Dövprästerna och systrarna har ju tystnadsplikt men jag tror att de i dessa fall har rätt att säga vilka som behöver hjälp och sällskap och därför ge adresserna. Ungdomsklubbarna kunde ta upp väntjänsten på sitt program. Alltså: Låt oss bli Vänner!

Eija

Ej har jag kärlek
ej heller poesi
men väl ändå
sparvens älsklighet.

Eira Pitkänen

En internationell storhändelse i Åbo

Finland ordnar sina första korgbollstävlingar för döva, det gäller Europamästerskapet, i Åbo 3—5 oktober. Det är meningen att spe- len skall återkomma vart fjärde år, liksom världstävlingarna gör, men så att tiden mellan Världstävlingar- na och Europamästerskapen är två år. Korgbollspelarna får här- med viktiga internationella kon- takter och målet kan ställas högre.

Till tävlingarna i Åbo har inte anmält sig så många man väntat. Förutom värdlandet Finland har endast fyra länder anmält sig. Des- sa fem länder kommer att begå tio matcher, så mycket sevärt får man ändå. Att deltagarna är så få kan bero på att tävlingarna är nya och de länder som spelar korg- boll inte hunnit förbereda sig för dem. Åtmistone ligger saken så till för Rådsunionen. Att Sovjet uteblir är en stor besvikelse för arrangör- erna, men det stora mäktiga riket beklagar (på franska) att prog- rammet är fastslaget och ändras inte. De övriga länderna utom Fin- land är Sverige, Polen, Israel och Jugoslavien.

Tävlingarna hålls i Bollhallen på Samppalinna, Östrållånggatan 45 och de börjar fredagen den 3 okt. kl 16. På lördagen spelas fem matcher i två perioder och på söndagen tre. Förlustelser blir det också: På fre- dagen kl 20 ett nöjesjippo på Dövas gård. På lördagen supé med dans på restaurang Aura Marina.

Det lönar sig att styra kosan till Åbo i början av oktober.

Mera uppgifter får ni i Tidskrift- ens följande numror.

Hej!

Sirpa

SEMESTERLISTAN

Kansliet

Liisa Kauppinen 23.6.—5.7. 7.8.—20.8.
Aira Roiha 4—30.8.
Väinö Nieminen 28.7.—23.8.
Eeva Rantalainen 23.6.—17.7.
Anneli Jussila 9—14.6.

Övriga

Esko Sänkiniemi 15.7.—10.8.
Päivi Pietilä 19.5.—14.6.
Olavi Pesonen 9.6.—20.6, resten i augusti.

Minneslistan

Kära vänner och läsare! Ni som har svenska till modersmål. Glöm inte bort er lilla tidning. Skriv och berätta, så vi vet att ni finns till och håll er inte anspråkslöst på sidan.

För 80 år sedan grundade rektorn Ossian Wichman i St Michel döv- skola Kuuromyökkäin lehti. Två år senare, han var då rektor i Borgå dövskola, grundade han Tidskrift för dövtumma. På grund av eko- nomiska svårigheter måste tids- krifterna senare sammanslås. Våra 4—5 sidor nu måste räcka till mycket. Först och främst skall vi minnas de ord Ossian Wichmann skrev i ledaren för det första numret: För att tidskriften skall vara en förenande länk, måste de döva ge den sin hjälp! — Samla prenumeranter, skriv själv!

1.6.—24.8. HELSINGFORS. Döv- föreningen är öppen endast på onsdagarna under sommaren. Första månadmötet är 24.8. För-

Nationella foto- och smalfilmstävlingar

Helsingfors kameraklubb ordnar den 25.10. nationella foto- och smal- filmstävlingar på dövföreningen, Elisabetsgatan 27 A. Alla intessera- de döva välkomna!

Fotografierna: Svart-vitt, minsta storleken 24x18.

Färgfotografierna: Minsta stor- leken 13x9 (postkortsformat). Vi hoppas på bilder också större än postkortsstorleken.

Samma person får sända in bilder till båda tävlingarna, högst 5 var.

Smalfilmerna: Motivet fritt, högst 10 min. speltid. Samma deltagare får sända in högst 3 filmer.

Prisen I—III i pengar. Hörande fackmän bedömer bilderna och fotografierna i god tid före täv- lingsdagen den 25.10.

Deltagaravgiften 5 mk per serie sänds tillsammans med anmälning- en senast den 5 oktober till adress: Aura Ahlbäck, Sammallkalliokuja 2 D 53, 02210 Esbo. Vi hoppas på talrikt deltagande.

övrigt ordnar Hero midsommar- vaka med bastu och dans på Suvi- pirtti den 20.6. En utfärd för pensionärer till Suvipirtti den 9.8. Många fler jippon ordnar klubbarna, dem läser ni om i tids- kriften senare. Det kan nämnas här att buss ordnas till sommar- festen på Ävik den 27.7. Skriv er på anmälningslistan på föreningen.

20.—22.6. MALMINHARJU. Mid- sommarpaket innehållande: tält- plats, mat, kaffe, bastu och inträdes- avgift. Priset för allt detta 60 mk för hela tiden. Med plus avgift för dem som bor i rummen.

Ankomst 20.6. kl 10. De som kommer först får de bästa tält- platserna. Kl 14 Bastu / Klo 17 Måltid / Kl 20 Midsommarnatts- loppet. Serierna: herrar 5 km, poj- kar 18—15 år 3 km, 14—10 år 2 km, damer 2 km, flickor 14—10 år 1 km. / Kl 21 Programafon. Midsommar- dans. Lördag 21.6. kl 12 Midsom- margudstjänst. Volleybollserie för ungdomen. Malmiharju rodden, herrarnas och damernas serier. Kvällsdans. Söndag 22.6. Inget program. Avspänning, Simning, Samvaro.

VÄLKOMMA TILL MALMIN- HARJU! Dövas förbunds ungdoms- avdelning.

TACK

Ett varmt tack till alla vänner, föreningar och organisationer som lyckönskade oss med blommor, gåvor och hälsningar med anledning av vårt 80-års jubileum!

Helsingfors Dövas Förening r.f.

Brevvän

En hörselskadad studerande flic- ka önskar korrespondera med en svensk på svenska språket. Min ad- ress är: Anna Jaakkola, 35130 Naap- pila, Finland.

Den traditionella Äviksfesten 27.7. 1975 börjar med gudstjänst kl 11.

Dagsfesten kl 13.30 med tal, Äviks- bornas uppträdanden, pantomim, påskamp mm.

Välkommen!

KAMERAPALSTA

KILPALUKUTSU

Kansalliset valokuvaus- ja kaita- filmauskilpailut järjestetään loka- kuun 25 päivänä HKY:n huoneistos- sa Liisankatu 27 A.

Kilpailulajit

Valokuvat: Mustavalkoiset pienin koko 24x18 sm. Värikuvat, pienin koko 13x9 sm (postikorttikoko). Kuvien toivotaan kuitenkin olevan suurempia.

Molempiin sarjoihin saa sama henkilö lähettää korkeintaan 5 ku- vaa.

Kaitafilmit: Aihe vapaa, esitys- aika korkeintaan 10 min. Sama osanottaja saa lähettää korkeintaan 3 filmiä.

Rahapalkinnot joka sarjassa I— III. Arvostelun suorittavat kuule- vat asiantuntijat.

Ilmoittautumiset on tehtävä loka- kuun 5 päivään mennessä os: Aura Ahlbäck, Sammallkallionkuja 2 D 53, 02210 Espoo 21. Samalla on lähe- tettävä osanottomaksu 5 mk sar- jalta.

Runsasta osanottoa toivottaen

HKY:n Kamerakerho

JUHANNUS- SHOW

HUVIRANNASSA TURUN
KAJSKERRASSA kesäk. 20
pnä klo 20.

ammuntaa — arvontaa —
yllätyksiä — ym. hauskaa.

Turun Valpas r.y.

Kalajokilaakson Kuurot r.y. Ro- vastikunnan järjestämä viikonlop- pileiri on heinäkuun 5—6 päivänä Haapavedellä seurakunnan kesäko- dilla Hammasniemessä. Kokoon- tunen 5.7. klo 12.

Oikea vastaus sivulla 13 olleeseen tehtävään on: JUHANNUS.

Maille kaikille niin rakas
jalkinemestari

Lauri Eemeli Toppila

s. 3.11. 1911 Jyväskylässä
k. 21.4. 1975 K-S:n keskussairaalaassa

Kiitollisuudella kaivaten

**Annikki
Elsa, Riitta ja Päivi**

Et koskaan sä näyttänyt maailmalle
ett' elon taakka tuntui niin raskahalle
Hymyhuulin sä kuljit tiesi vaan
olit valmis kaikkesi uhraamaan

Jumala on rakkaus

Siunaus toimitettu hiljaisuudessa Jyväskylän vanhalla hautaus- maalla. — Sydämellinen kiitos kaikille teille, jotka kunnioittite rakkaamme muistoa ja otitte osaa suruumme.

Lounais-Suomen nuorten ulkoilupäivät

elokuun 16—17 päivänä Tampereen kuurojenyhdistyksen kesäkot- i Apajassa Tottijärven Sorvassa. Ohjelmassa: soutu, miehet ja naiset; lentopallo, sekajoukkueet; tikanheitto 5 m, pussitappelu, miesten ja naisten sarjat; sekaviesti; kyläraitin juoksu, miesten ja naisten sarja. Joukkuelajeihin voi sama kerho ilmoittaa useampia joukkueita. Päivät avataan 16.8. klo 10 lipunnostolla. Majoitus teltoissa. Osanottomaksu 30,—, johon sisältyy ruokailu, majoitus, saunominen ja osallistumismahdollisuus kilpailuihin.

Ennakkoilmoittautumiset: TKY:n nuortenkerho, Laukontori 10 B 1, 33200 Tampere 20.

Tampereen Kuurojenyhdistys r.y:n
Nuortenkerho

Lounais-Suomen Suvipäivät

elokuun 9—10 päivänä Rymättylässä Vienolan leirikeskuksessa, jon- ne pääsee maanteitse Naantalin kautta ja vesitse vesibussilla. Yhteis- kuljetus vesibussilla Turusta Auran sillan luota.

Majoitus joko yhteismajoituksessa keskuksen päärakennuksessa tai omassa teltassa.

Lähemmin heinäkuun numerossa.

Turun Kuurojenyhdistys ry. Turun Kuurojen Nuorisokerho ry.

Juhannusvalvojaiset

20.6. 1975 Suvipirtillä Röylässä.

Ohjelmassa saunomista, tanssia y.m. Kaikki ovat tervetulleita.

Helsingin Hero ry.

SAVON PIIRIN SUVIPÄIVÄT

elokuun 9—10 päivänä Juuan Koskenmäen lomakeskuksessa, joka sijaitsee viitostien varrella Maivalan tienhaarassa. Matkaa Mikkelistä pohjoiseen 27 km ja Juvalta 15 km. Hyvät linja-autoyhteydet sekä Mikkelistä että Juvalta.

Lomakeskuksessa on käytettävissä soutuveineitä, neljä saunaa, sähkölämmitteisiä lomamökkejä jne. Suvipäivien ohjelmassa on viihdettä ja kuntoilua. Sunnuntaina klo 10 on leirijumalanpalvelus.

Ilmoittautumisia ottaa vastaan Mikkelissä Pertti Pärnänen, Var-kaudessa Eero Parviainen, Kuopiossa Jouni Antikainen, Savonlinnassa Yrjö Silventoinen ja Joensuussa Aarne Helminen. Osanottomaksu on n. 40,— sisältyen siihen majoitus täysihoidolla.

SAVON PIIRIN RETKEILYPÄIVÄT

heinäkuun 19—20 päivänä Heinävedellä.

Kokoontuminen Heinävedellä Karvion kanavan kohdalla Varkaus—Joensuu valtatie tuntumassa. Omat teltat, ruokailuvälineet, retkeilyvälineet ja eväät mukaan. Yöpyminen tapahtuu leirintäalueella. Tutustumiskohteena Heinäveden luostari. Ennakkoilmoittautumiset Pertti Pärnäselä, Rakentajantie 54, 50600 Kuopio 60.

»HERRA, MINULLA EI OLE KETÄÄN»

Lounais-Suomen hengelliset suvipäivät

Porissa Reposaaren Junnilassa 5—6.7. 1975

Ohjelma

5.7. klo 8—9 aamupala

» 9.30 lipunnosto

» 10 päivien avaus. Ohjelma jatkuu iltaan saakka päättyen iltahartauteen iltanuotiolla

6.7. » 10 jumalanpalvelus Reposaaren kirkossa

» 13 ohjelma jatkuu Junnilassa

Puhujina pastori E. Savisaari, kirkkoherra J. Pakkanen, pastori A. Simojoki, lehtori Eeva Ylönen, Aaro Voimala, Ester Koskinen ja Veikko Lakso.

Osanottajilla on mahdollisuus majoittua Junnilaan, täysihoitomaksu koko ajalta 30,—. Majoitusvaraukset os: Aaro Voimala, Länsipuisto 24 D 34, 28100 Pori 10.

Olet sydämellisesti tervetullut.

Porin Kuurojenyhdistys r.y.

PERINTEELLISET

Ävikin kesäjuhlat

järjestetään heinäkuun 27 päivänä Kuurojenkoti Ävikissä.

Ohjelma

Klo 11 Jumalanpalvelus kodin juhlasalissa

» 12 Ruokailu

» 14 Kesäjuhla. Ohjelmassa Ävikin asukkaiden esityksiä, panto-miimia, puheita, sekä tervehdys Kerenistä ym. Ävikin mestaruuskilpailu pussitappelussa.

Tervetuloa kautta maan.

KUUROJEN LIITON 70-VUOTISJUHLAT

27. 9. 1975

Finlandia-talossa Helsingissä.

Ohjelmassa:

klo 11 tervehdysten vastaan-
otto

» 14 70-vuotisjuhla

» 18 visuaalinen ilta

Kuopion Kuurojenyhdistyksen kesäkodin

20-VUOTISJUHLA

20.6. 1975 klo 20 kesäkodilla

Laivonsaareissa.

Paikalle voi tulla aikaisemminkin, mahdollisuus uintiin ja saunomiseen.

Tervetuloa Kuopioon.

Kuopion Kuurojenyhdistys r.y.

KIITOS

Lämmin kiitos kaikille ystäville, yhdistyksille ja järjestäjille, jotka kukin, lahjoin ja tervehdyksin onnittelevat yhdistystämme 80-vuotisjuhlan johdosta!

Helsingin Kuurojen
Yhdistys r.y.

Kirjeystävä

Kuulovammainen opiskelijatyttö haluaa ruotsalaisen kirjeenvaihtoverin. Kirjoita ruotsiksi. Osoitteeni on: Anna Jaakkola, 35130 Naapila, Finland.

Liiton toimisto on avoinna 1.6.—31.8. klo 8—15.

Kuurojen Lehteen tar-
koitetut kirjoitukset on lä-
hetettävä edellisen kuun 5
päivään mennessä osoitt.:
Kuurojen Lehti, Lokero 62,
Hämeenlinna.